

311219

ప్రతిదినము ప్రకటింపబడును

Vol. 12
సంపుటము ౧౨

చెన్న పట్టణము 1925 వ సం॥ సెప్టెంబరు నెల 23-వ తేది బుధవారము
శ్రీ క్రోధనామ సంవత్సరము, ఆశ్వీజమాస శుద్ధ పంచమి గి.

No. 146
సంచిక ౧౪౬

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు మంచిమందు

గొప్ప గొప్పవారిచే వేలకు వేలు యోగ్యతాపత్రములు పొందియున్నది. పంచభాష చీటి చూచి కొనిన జ్ఞానముగలుగడు.

అమృతాంజనము సకలవిధ నొప్పులకు సంజీవివంటిది

తలనొప్పుల మాన్పును, వాయువుపోట్ల బాపును,
పార్శ్వపునొప్పులు బారదోలును, పొట్లబోగొట్టును.
బెబుకుల భేదించును వాపుల రూపుమాపును.
దగ్గును తగ్గించును దురదను తొలగించును.

ఈమందును రుద్దగానే చెమట పట్టుటవలన శరీర
మందలి దుష్పదార్థములను తొలగించి దేహమున
కారోగ్యము గలిగించును. నొప్పులు తగ్గించును
విదేశములలో కూడ వాడుచున్నారు

చక్కనిడబ్బితో సహా సీసా 1-కిర్పు 0-10-0; డజన్ 1-కిర్పు 6-4-0. ప్రతియింట నుండదగినది.
అమృతాంజనం డిపో, 6, 7 తంబుకెట్టివీధి, మద్రాసు లేక, 109 వ్రేరి రోడ్డు, ఫోర్టు బొంబాయి.

రామమోహనఫార్మసీ, బెజవాడ.

2198

సమస్త ఆయుర్వేదాపధములు సరసమైనధరలకు విక్రయింపబడును. కోరువారికి క్యాటలాగు ఉచితము.

సర్వస్వతీ పేవర్ ప్రెస్, రాజమండ్రి

నూతనయంత్రములు!

మెలురకము అచ్చుపనులకు సమృద్ధిమగు తావు

నూతన పరికరములు!!

తెలుగు-నాగరి-అరవము-ఇంగ్లీషు-లో గ్రంథములు మొదలగునవి ముద్రింపబడును.

తెలుగు పాఠాలు
కవర్లు
క్యాపబుక్కులు

రసీదు బుక్కులు
శుభలేఖలు
ఆఫ్టోను బ్లాకులు

పలురంగుల వాల్ పేపర్లు
చక్కగా సరసమగుధరలకు
సకాలమున ముద్రింపబడును.

1204

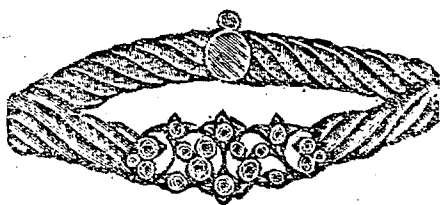
గ్రంథములలోని కుపయుక్తము లగు బొమ్మలు అనగా ఎంగ్రేవింగుపనులు చక్కగా తయారుచేయబడును.

13

నమ్మకము

కత్తిలేదు

మోసములేదు

నారిమణులు, పురుషులు చేతికిధరించు పలురకముల బంగారుగొలుసు, ముంజేతి గడియారముగొలుసులు, సాదా
ఉంగరములు, రాళ్ల ఉంగరములు, వంకీలు, వహ్యాణములు, మోపులు అన్నిరకములవెండిగలూ మానద్ర సిద్ధముగానున్నవి.
లేనివి ఆర్డర్చేసి సకాలములో తయారుచేసి యిచ్చెదము. సవరం బంగారుకు సీమవెండికి పూచీనిచ్చెదము.
డబ్బిడి రామయ్య శెట్టి, గురుస్వామి శెట్టి కంపెనీ, 25 చైనా బజారు రోడ్డు, మదరాసు.

క్రాన్ థియేటరులో

19-9-25 శనివారం నుండి, 25-9-25 శుక్రవారము వరకు
ప్రతిదినము 2 ప్రదర్శనములు 6 గం-15 ని, రాత్రి 9 గం-30 ని.
శని, ఆదివారములందు ప్రత్యేకమాటిని 3 గం. 15 ని. గలదు.

మదన్ థియేటర్స్ లిమిటెడ్

హిందూదేశమందు అంతటను పురాణముగానుండునట్టి మంచి
ఉత్సాహమును గలిగించునట్టి

“రామాయణము”

ఇది ప్రప్రథమమున ప్రదర్శించబడును. 12 బడ్లు
లేక 21,000 అడుగులసాదుగు

నేటిదినము మొదటిభాగము లే మైనూరు.

అసలు బుట్టా జింకమార్కు గొడుగులు

మారువేరుగల గొడుగులను తీయవద్దు! జాగ్రత్త!!

ఎంతకును, వానకును భయపడకండి. ప్రసిద్ధమైన వేరుగల జింకమార్కు గొడుగులను తీయండి.

దక్షిణ, ఉత్తర ఇండియాలో సుప్రసిద్ధమైన

ఇబ్రాహీం కజిం అందు సన్యు

గొడుగుల వ్యాపారములు,

నెం 251, 252 చై నాబజారురోడ్డు, మద్రాసు.

కుష్ఠమునకు చికిత్స యినాముగా చేయబడును

(ప్రత్యేకమైన పథ్యముండునలెను)

తెల్లకుష్ఠము తప్పక కడుగునని ప్రజలకు యాపించుటకును, దాని అత్యద్భుత సుఖములు యజ్ఞాచర్యచేయుటకును ఈ ఆమోఘమైన ఔషధము ఇనాముగా నమూనా పాట్రములు పంపబడును. ఒక అంగళం స్థలమునందు అర్చన తమైన గణము ఒకపాట్రముచే గలుగును. తక్షణమే వ్రాయును మీరు వి. పి. ఖర్చుల నిమిత్తమై 0-6-0 చెల్లించవలసి యుండును.

PANDIT KRIPARAM

Specialist in Leprosy

3, Nandibagan Lane,

Silkha, Howrah.

ఔషధము వాడుకు మునుపు

ఔషధము వాడిన సిమ్యుట

గుణములలో శ్రేష్ఠము! బజారునందలి రకములన్నిటికంటె మేలైనది!! వెలలో సరసము!!

రాజేశ్వరి

చర్మవ్యాధులకు

బోర క్సనబ్బు

వజ్రాయుధము

మైనపునట్లు, అన్ని రకముల సబ్బులు కూడ దొరుకును. అన్ని స్థలములలో ఏజంటు కావలెను.

ఆర్. ఆర్. సోపు అండ్ క్యాండిల్ వర్క్స్, బెజ్ వాడ.

క్రీరబలాత్మకము

ముక్త్యాలరాజాగారు బహుధనము వ్యయించి, తమ సంస్థానవైద్యులచే, తయారుచేయించి అందరికి లభ్యమగునట్లు చేసినారు. ఈతైలము అన్ని వాతవ్యాధులను బోగొట్టును. మనోవ్యాధిగలవారలకు, పితృప్రకృతిగలవారికి మిక్కిలి మంచిది. నరములకు బలమునుగలిగించి కఠిరదాహ్యమును పెంపొందించును. చచ్చుబడిన కఠిరము గలవారికి, నుఖవ్యాధులచే బాధపడి సంభోగశక్తి కోల్పోయినవారికి మంచిది. వాతకోగులు అనేకమంది దీనిని నేలించి విముక్తులయినారు. మాయనుభవము పాలవ్యాధులకు గంతటి మందులేదని నమ్మకము గుదిరినది. డాక్టరు కోమసుగారుగూడ 'మెచ్చుకొన్నారనుటను బట్టి దీని ప్రాశస్త్యము తెలియ ఇలదు. సంస్కారాధిక్యమునుబట్టి మూడువిధములుగా తయారుచేయబడినది. తాపాతునుబట్టి ఏడికావలసిన వారు దానిని ఆప్యించుకొనవచ్చును. ఔషధము వాడువిధము మందుతో పంపబడును. ఇది పెమర్దనమునకే గాక లోపలికి పుచ్చుకొనుటకు తేవయోగింపును. 7 సార్లు ఆవర్తితమైనది. 4 అవున్సులు 2-0-0. 21 సారి ఆవర్తితమయినది 4 అవున్సులు 5-0-0. 101 సారి నవర్తితమయినది 1 అవున్సు 3-0-0 4 అవున్సులు 12-0-0 ఎక్కువగా తీసికొనువారికి కమీషను రేట్టు: పోస్టుఖర్చులు వేరు.

అడ్రసు:— మేనేజరు, ఆర్థర సాయనశాల, ముక్త్యాల, కృష్ణాజిల్లా.

ఒక ఉత్తమదేశారాధకుని ప్రశ్నలు

వారికి సమాధానములు

1. ప్ర- స్వరాజ్యపక్షమునకు సహాయము చేయవలెనని మీరు తెలిపితిరి. దాని ఆధారమేమి?

ఉ- ప్రతి భారతీయుడును తన అంతరాత్మకు విరోధము కలుగనంతవరకు శక్తివంతుడైన లేకుండ సహాయము చేయవలెను. కాననసభకు వెళ్లవలెనని తలంచువారు అది మనఃపూర్వకమే యైనచో ముఖ్యముగా స్వరాజ్యపక్షమున చేరవలెను. చెళ్ల గూడదని తలచువారు ఆపక్షమున చేరగూడదు గాని యితర విధమున సహాయమునంతను చేయవలెను. ఓటుచేయుటకుగూడ ఇష్టములేనిచో ఓటు నియ్యవక్కరలేదుగాని స్వరాజ్యపక్షము వారి నెంతమాత్రమును నిందింపగూడదు.

2. ప్ర- గ్రామములో పనిచేయుచున్న యువకు లీ అల జిల్లాలో దిగి స్వరాజ్యపక్షమువారికి ఓట్లు సంపాదించవలెనా?

ఉ- అది కాననసభాప్రవేశమునం దభిమానముగలవారికిమాత్రమే విధియగునుగాని యితరులకు కాదు. రాజకీయములం దభిరుచి లేక ఖద్దరుపని మున్నగు యితరపనులను మాత్రమే చేయుచుండువారు ఆపనులను పరిత్యజించి యీ ఎన్నికల అలజిల్లాలో పనిచేయ నక్కరలేదు.

3. ప్ర- గ్రామ పంచాయతీలు మ్యునిసిపాలిటీలు లోక లబ్ధిార్థము మున్నగువానిలో సభ్యులుగా ఎన్నుకొనబడవలెనని స్వరాజ్యపక్షమువారు కోరుచున్నారు. ఖద్దరు వర్కరు లందుల కేమిచేయవలెను?

ఉ:- స్వరాజ్యపక్షమువారు గూడ ఖద్దరు వర్కరులు కావలెననియే నేను కోరెను. వారు ఖద్దరు పనితోపాటు కాననసభకు పనిగూడ చేసెదరు. అందువలన వారు ఖద్దరును ప్రేమించుచున్నను కాననసభకు ప్రాధాన్యము నొసగెదరు. బహిష్కరణవాదులకు ఖద్దరు మున్నగు నిర్వాణవిధానము తప్ప యితర పనిలేదు. ఈశీతి రెండుపక్షములవారను తమతమ పనులను చేసుకొనుచు శక్తివంతుడైన లేకుండ పరస్పర సహాయము చేసుకొనుచుండురు.

4. ప్ర- బ్రాహ్మణులును బ్రాహ్మణేతరులును ఒకస్థానమునకు పోటీగా నిలచినచో నా కర్తవ్యమేమి?

ఉ:- అట్టి తరుణమున నేను తటస్థముగా నుండును. విరోధములు కలుగకుండ చేయుటకు మాత్రమే కర్వించుకొనుచుండును.

5. ప్ర- బహిష్కరణపక్షమువారు స్వరాజ్యపక్షము వారికి ప్రతికూలురుగా నుండకపోవుటయేగాక సహాయముగూడ చేయవలెనని మీరు తెలిపితిరి. ఆ సహాయ మెంతవరకు?

ఉ:- స్నేహభావమున్నచో తన పనికి భంగము కలుగకుండ కలుగింపుల సహాయము చేయవచ్చును. దానిని ఎవరిమట్టుకు వారే నిర్ణయించుకొనవలెను. అట్టి సహాయము విచిత్రముగా చేయబడవలెనుగాని ఆజ్ఞలనుసరింప నిర్బంధమువలనను జరుగదు. ఇది నా వ్యక్తగ్రహిణిప్రాయముగాని పక్షముయొక్క కట్టుబాటు కాదు. నాప్రవర్తననుబట్టియే దాని పరిమితిని బాగుగా గ్రహించవచ్చును.

7. ప్ర- మీరు స్వరాజ్యపక్షమునకు సహాయము చేయుటలో ముఖ్యతార్కయ్యమేమి? కాననసభలవలన దేశమునకు మేలు కలుగుననియో లేక ప్రస్తుత స్థితిలో వారికి సహాయముచేయుట తప్పని సరియనియో?

ఉ:- మూడవకారణమునకు గూడ నవకాళము కలదు. ప్రస్తుతస్థితిలో కాననసభలవలన దేశమునకు లాభము కలుగునని నేను తలంచుట లేదు. ఇది తప్పని సరియని యు నా ఆభిప్రాయము కాదు. నాకు కాననసభలయందు యిష్టము లేకపోయినను విద్యాధికులలో హెచ్చుమంది కవి ముఖ్యావసరములుగా నున్నవి. తీవ్రమైన రాజకీయ సంఘర్షణము ప్రారంభమైనచో ఇప్పుడు ముందంజవేయుచున్నవారిలో చాలమంది వెనుకకు పోయెడువారే. కేవలము నిర్వాణవిధానమువలన వారికి తృప్తిగలుగలేదు. వారి కది చాల నిరుత్సాహకరముగా నున్నది. ఈఅభిప్రాయము నిర్ణయమైననే గాని కృత్రిమము కాదని నేనెరుగుదును. కావున అందరును దేశ సేవ చేయుట కవకాళము కలుగగల దనియును కాననసభకు వెల్లినవారు నిర్వాణ విధానమును వృద్ధిచేయుటకు ప్రయత్నింప నవకాళము కలదనియును దేశమునకు హానికరములగు చట్టములను గంభీరముగ నిరోధింప వీలు కలదనియును నేను వారికి సహాయము చేయదలచితిని.

(మో. క. గాంధీ ఎంగు యిండియా 17-9-25)

సత్యం ప్రియం - సత్య మప్రియం

“సత్యం బ్రూయాత్ప్రియం బ్రూయాత్
న బ్రూయాత్ సత్య మప్రియం॥”

‘వినువారికి సంతోషకరముగా నుండునట్టి దైనచో సత్యమును తెలుపుము. సంతోషకరమైనది కానిచో ఆవార్త సత్యమైనను దానిని తెలుపకుము.’ అను ఆశ్చర్యక్తి మనుస్మృతి మున్నగువానిలో నుండినను నేను దాని ననుసరింపలేదు.

“నేను సత్యమువలె కఠినుడనై యుండును. న్యాయమువలె నిశ్చలముగ నుండును.”

అని ఆమెరికా దేశపు బానిసల నుద్ధరించిన విలియం లాయడు గారి స సు గారు నుడిచిన నీతివాక్యమునే అనుసరించుచున్నాను. నేను మీకు వ్రాసిన లేఖలోని కొన్నివాక్యములు పరుషములుగా నున్నవను కారణమున మీరు వానిని శాటివేసి తక్కిన భాగమునుమాత్రమే పత్రికలో ప్రకటించినందున నాపద్ధతిని మీకు తెలియజేసేతి”నని ఒక విలేఖరి నాకు వ్రాసెను.

పరుషమైన సత్యమునకు నా కెట్టి ఆక్షేపణయును లేదు. గాని నిందాగృహీతముగ సత్యమును (వై) నెడుట్రూతు) నేను నిరసించెదను. ఆరోగ్యకరముగ (నూనవ) అన్న కోమలమునకు మిరపకాయ రెట్లు విజాతీయములో సత్యము నవ పర నిం దావాక్యములట్లు విజాతీయములు. ఈ విలేఖరి భావము బాగుగా వెల్లడియగుటకు నేను కొన్ని వాక్యములను కొట్టివేయుటవలన నెట్టిలోపమునకు లగలేదు. అవి నిరుపయోగములగుటయేగాక పరులకు అవమానకరములుగూడ నైయున్నవి. సత్యవ్రతు డనిపించుకొనుటకు కఠినపరుషవాక్యములను ప్రయోగించుట అవసరమని పలువురు తలచుచుందురు. పరుషవాక్యప్రయోగమువలన సత్యముయొక్క విలువగూడ తగ్గిపోవును. అది యిల్లుకూలకుండు చైతని బోటు పెట్టుటవంటిదే. సత్యము సహజముగా బలిష్ఠము. అట్టి చో దానిని బలపరుచుటకు వాచాలతను ప్రకటించినచో దాని నవమానించుటయే యగును. సంస్కృతశ్లోకమునకును గారిసనుగారి వాక్యమునకును భేద మేమియును శాకు కనబడలేదు. సత్యమును మృదువాక్యములతో తెలుపుము అనునదియే సంస్కృత శ్లోకాభిప్రాయము. గారిసనుగారి చరిత్రను తెలియనిచో ఆయన వాక్యార్థము బోధపడదు. గారిసనుగారు చాల సౌమ్యుడు.

విషయసంపన్నుడు. నేను సత్యమువలె కఠినుడనగు నుండును. అని ఆయన అనెను. సత్యము సహజముగా ఎల్లప్పుడును మృదులమును ఉపకారకమునే గాని కఠిన మెన్నడును కాదు గాన గారి స సు గారు గూడ చాల శాంత చిత్తులుగా నుండురనియే దాని యభిప్రాయము. ఈ శ్లోకమును వాక్యమును గూడ వక్రయొక్కయు లేఖరి యొక్కయు మనఃస్థితికి సంబంధించినదేగాని సంబోధింపబడిన వారికి సంబంధించినవి గావు. ఈ గారిసనుగారి వాక్యము ఇండియను సోషలు రిఫార్మరు ప్రతియందు శీర్షికగా ప్రకటింపబడుచుండె నని యిదిలేఖరి వ్రాసెను. ఆపత్రిక కఠినమయ్యన చేయుట చాల అరుదు. ఆపత్రిక తొందరపడి పొరబాటు అభిప్రాయములను మొదట ప్రకటించుచు చుండును గాన మరల అనుభవముపైని వానిని సవరించుకొనవలసివచ్చుచుండును గాని తరుగుగా ఆపత్రిక న్యాయమైన వ్రాతలనే వ్రాయుచుండును. ఈ కాలములో ప్రపంచమే పొరువ్యమయముగా నున్నదిగాన ఎంత జాగ్రత్తగా నుండిననుగూడ చాలదు. ఇంతకు అవ్యక్త సత్యమిట్టి దని ఎవరు చెప్పగలరు? ప్రపంచ విషయములందు వాడబడు సత్యశబ్దము నూచకమాత్రమే. నాకు సత్యముగా తోచినది ఇతరుల కటుల తోచకపోవచ్చును. మీగ విభిన్నములను ప్రత్యేకముగ చూచి ఏ నగ ఆకారమును నిర్ణయించుటోయిన అంధుల స్థితిలో నే మనవందరమునుగూడ నున్నాము. వారందరునుగూడ తాము చెప్పినదే సత్యమనివిమర్శిగాని వారిలో నెవ్వరునుగూడ సత్యస్వరూపమును గ్రహింపలేదనియే మనమెరుగుదుము. పొరువ్యము ద్వేషమునలకలుగును. ద్వేషము నృప్తినిమంచగింపజేయును. అందువలన శౌతికసత్యమునుగూడ వారు సరిగామాడజాలరు.

సీసా 1-కి ర్వు 2-0-0. వ. పి. చార్జీ నేరు.

ఈమందు గనేరియా అను నెగరోగమును 24 గంటలలో నివారించి మాత్రద్వారమునుండి వెలువడు ప్రానమును మాత్రము విడుదలపెట్టు గలుగు చురుకుపోయి, మొదలగు బాధలను వెంటనే నిలిపివేయును. స్త్రీలకు గలుగు యేవిధమయిన కుసుమవ్యాధులయినను ఆశ్చర్యముగా కుదుర్చును. 1766

ఆనందకుటీరము, పోస్టుబాక్సు 246 18, తె రాగిమఠంపిడి, మదరాసు.

పురాణం సూరిశాస్త్రీ గారి ప్రసిద్ధ గ్రంథములు

నాట్యాంబుజము 1-8-0 నాట్యోత్పలము 1-8-0
విమర్శక పారిజాతము 1-0-0 ఆంధ్రనాటక సంస్కరణము 1-0-0 నాట్యాశోకము 1-8-0
(అచ్చులో నున్నది) వి. పి. పోస్ట్ జి ప్రత్యేకము.

మానేజరు, విద్యానిలయము, 2264 బందరు.

మీగడవలె సమృద్ధిగా నుండు నురుగువలన నుఖముగా త్రోరము చేసుకొనుటకు వీలగును.

ముఖమును ఎండనీయదు 1

“ఎరాన్ మిక్”

వే వింగుస్టిక్

ఎరాన్ మిక్ పర్ ఫ్యూమర్స్, లండన్, పారిస్.

అన్ని స్టోరులందును దుకాణాదారులయొద్దను దొరకును.

యిది పిల్లలకు చనువలను నృద్ధిచేయును. కృత్రిమపాల ఆహారము విచ్చి పిల్లలను పోషించుటచేకలుగు ధనవ్యయము, రోగసముదాయము తప్పి పాను. బుడ్డి 1 కి ధర్మ 1-8-0. 2

ఆయుర్వేదభూషణ నోరి రామశాస్త్రీ, ప్రొప్రైటరు, ఆయుర్వేదనిలయము, బెజవాడ.

వైరెక్సు

మలేరియా, ఇతర జ్వరములను

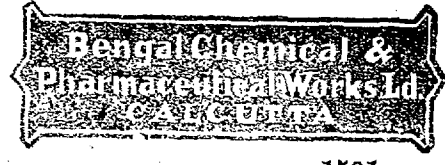
ఒక్కటియే తక్షణమే కుదుర్చును. దీనిని ఉపయోగించిన రోగులు ఆరోగ్యమును పుష్టిని గలిగియుండుటయే ఒక గొప్ప యోగ్యతాపత్రిక. ఇందుచేతనే వైరెక్సుకి లెక్కపెట్టుటకు వీలుకానంత మిక్కిలి అమితముగా విక్రయించబడుచున్నది.

ఇందేమియు రహస్యములేదు

దయచేసి వ్రాసిన యోగముకూడ తెలుపబడును

బుడ్డి 1 కి ర్వు 0-13-0 మాత్రమే

వి. పి. ఖర్చులతో సహా ర్వు 1-4-0.

1591

రోకాయ హర కస్తూరి వస్త్రాలు

594

విజ్ఞాపన

మహాభాగా 25 సం॥ ల నుండి నేను లోకేశ్వర చేయుచుండుసంగతి తమకు తెలిసియుండవచ్చును. ప్రతి సం॥రము లక్షలకొలది కుటుంబములు నన్ను చాలా ప్రీతితో ఆవరించుచున్నా. ఇండియావారమాత్రమే గాక బర్మా, సిలీక్, నలుయాస్ట్రేటు, ఫిజిలాండు, ఇంగ్లాండు మొదలగు విదేశములందుండు వారుగూడ నాతో స్నేహము చేసియున్నారు. సాధారణముగా జైద్యులందరను నన్ను ఆవరించుచున్నారు. సమయము వచ్చి నప్పుడునన్ను మరచుటలేదు. నాశేరు (లోకాయహర కస్తూరిమాత్రలు)చంటిపిల్లలు, బాలెంతలు, పడుచు వాలు, ముసలివారు, వారు వీరనశీల సమస్త మానవకోటియు నన్ను ప్రేమించుచున్నారు. సమస్తశత్రుములు, సకలజ్వరములు, మాంద్యము, శీతవాతము, ప్రక్కలయ్యాడ్లు, ఆకలిలేకుండుట, వలబద్ధము, జీర్ణించిన భేదలు, కడుపునొప్పి, జలుబు, దగ్గు (క్వాసకాసము, పళ్లనొప్పి, నడుమునొప్పి, ఇకోల్లాయెంజా, క్లేగు, జ్వరములు మొదలగు వ్యాధులకు, ఇతరవ్యాధులకు అనుపానపత్రికలో నున్న ప్రకారము వాడిన తప్పక గుణముగను. నలు దిక్కులనుండి నన్ను గుఱించి పంపిన యోగ్యతాపత్రికలు వేనకువేలు గలవు. ఒకదాని. నాతో స్నేహము చేసిన వారు మరెప్పుడు నన్ను మరచరు.

800 మాత్రలుగల బుడ్డి 1-కి ధర్మ 0-4-0. పోస్టుఖర్చు నేరు. 6 బుడ్ల వెల పోస్టుఖర్చుతో ర్వు. 1-8-0. 12 బుడ్లు ర్వు. 2-18-0. 25 బుడ్లు ర్వు. 5-8-0. కావలసినవారు ఈ దిగువవిలాసమునకు వ్రాయుడు.

ఆయుర్వేదవైద్య పాశ్యపు వెంకటాచల పండితులు, శ్రీ సీతారాఘవ వైద్యశాల, మైసూరు.

మదరాసు మార్కెట్ రిపోర్టు

జవ్వనరకులు (23-9-25)

ఇరువదిగజముల "పిన్" ధరలు

కారికొమ్మలు—22 X 22 ముంగిసమార్కు— (ఎ) రు 10-8 (బి) రు 12-0 సరాసరిరకము రు 10-10.

కారికొమ్మలు—22 X 22 వేరు రకములు (బి) రు 11-2, సరాసరిరకము రు 10-0.

తెలుపుముల్లు—1708 రు 15-8; గ్లాస్ 9000 రు 15-9; ఎల్. ఎల్. 78 రు 11-2; ఇ. సి. 78 రు 11-12; 7578 రు 13-6; 9978 రు 11-4; 88-888 రు 16-4; బి. సి. 78 రు 11-8; 880 రు 11-2; 2903 రు 10-0; 8978 రు 11-4.

నూలు

40 నెంబరు, సీను (5 పౌండ్ కట్టుకు)—ట్రాక్ రు 6-11 చలువ రు 8-0; పచ్చరంగు రు 10-5; పడవ రు 9-6; కాళి రు 9-6; సవరను రు 9-4.

40 నెంబరు జపాను (పదిపానుల కట్టుకు)—నక్షత్రము రు 18-0-0 ధూగోళము రు 12-13-0; సీలసవరము రు 12-3.

60 నెంబరు సీను (5 పౌండ్ కట్టుకు)—అడకతెర రు 19-7; పెనులి రు 19-6; "నేట్" రు 8-14; గొడ్డలి రు 11-8-0; గడ్డిబండి రు 11-8; ఎద్దు గడియారము రు 11-5; సింహము పేటకాడు రు 11-4-0; పెనసలు రు 11-4-0.

60 నెంబరు జపాను (పదిపానులకట్టుకు) - ధూగోళము రు 17-14; సీలచేప రు 20-15.

లోహములు

ఇనుము:—దెల్లియను చుట్టకమ్మిలు ఒక బారువకు ధర రు 29;

ఇత్తడిరేకు:—ఇంగ్లీషు రు 268; జర్మను (డిట్మాన్) రు 265; రాగిరేకు:— రు 284;

టిన్ రేకు:—(90 మొదలు 95 వరకు ఉన్న కేన్ ఒకటికి) రు 19-4-0.

కలాయిపెంకురేకు:—24" నేటి" 6" 7" 9" రు 15; 8" రు 15; 10" రు 15-4;

సిమెంట్ పీపాకు వెలు:—

నార్త్ ఆఫ్ మార్కు— రు 10-8; "ఎస్-బి" రు 10-12-0; జర్మనికెమలి రు 10-4; తాళముచెప్పి రు 10-2.

రంగులు హౌడెడ్ డబ్లెట్ పీపాధర

అలిజైన్:—20% ఆఫ్ మార్కు— రు 72; 20% నాల్గు గుడ్డములు రు 69;

"బ్రెక్రాఫ్ట్ పాటామ్" హౌడెడ్ డబ్లెట్ పీపాధర 38-4 చుక్కెర

జావాసిద్ధము సరకునూటలు 18 రు 31-0;

వాయిదాధరలు:— అక్టోబరు రు 29-8; నవంబరు రు 29-8; డిసెంబరు రు 29-8;

వేరుసెనగ పప్పులు

మార్కెట్ ధరలు:—"మిసిన్" 24-7-6; సాదాపాసు రు 24

ఆముదపురింజలు

164 పానుల బస్తా గిడ్డంగిలెల రు 17-8;

వేరుసెనగనూనె

"గానుగ" రు 181; "ప్రెస్" రు 129;

ఆముదము

రు 112 (గ్రామధర)

పదునుచేసిన తొలు రు 1 టికి

మొదలు వరకు

తెల్ల పేకలు (మధ్యరకం)	రు 2 5 0	రు 2 9 0
" (ప్రైమ్)	రు 2 0 0	రు 2 6 0
బద్దతొలు (8 మొదలు 8½ రకులు)	రు 0 15 7	రు 0 15 10
" (లేట్)	రు 1 1 6	రు 1 2 3
" బెంగళూరు (8 మొదలు 8½) రు 0 15 11	రు 1 0 3	
" " (లేట్ కె నరకము) రు 1 2 0	రు 1 2 6	
" (నుట్టాడ)	రు 0 15 6	రు 1 0 0
" (విజయనగరం 7½ 7¾) రు 1 0 6	రు 1 0 8	
" (ఏలూరు 7 7½) రు 1 0 9	రు 1 1 3	
గోదెతోలు	రు 0 9 9	రు 0 10 0
గోదమాడతోలు	రు 1 0 0	రు 1 1 0
ఆవుదాడతోలు	రు 1 8 6	రు 1 10 6

బల్లారి సహకార సంఘముల సభ

అభివృద్ధికాఘామంత్రిగారు తెరచుట

అధ్యక్షోపన్యాసము

బల్లారిజిల్లా 8 వ సహకార సభ 19 వ తేదీన జరిగినది. అభివృద్ధికాఘ మంత్రి శివజ్ఞానంపిళ్లైగారు సభను తెరచుటకై సభామందిరమునకు (టౌనుహాలు) 1 గం. వచ్చిరి. జిల్లాకలెక్టరు బైజులుల్లా సాహెబుగారు వెంటనుండిరి. ఆహ్వానసంఘాధ్యక్షుడు, డి. బి. ఎం. గోపాలస్వామి ముదల్యారుగారు, సభాధ్యక్షులు అను సి. బాలాజిరావుగారు మున్నగువారు మంత్రిగారిని సన్మానించి వేదికపైకి గొంపోయిరి. అనేకమంది సభ్యులు విచ్చేసిరి. సభ ప్రార్థనలతోను పద్యములతోను ప్రారంభ మయ్యెను. మంత్రిగారు ప్రారంభోపన్యాస మొసంగి సభ తెరచిన పిదప, ఆహ్వాన సంఘాధ్యక్షుడు సన్మానోపన్యాసమును జదివెను. పిమ్మట అధ్యక్షుడు ఉపన్యాసము జదివెను. ఉపన్యాసముల తరువాతరము తీర్మానములు గావింపబడెను.

మంత్రిగారి ఉపన్యాసము

మంత్రిగారి ఉపన్యాసమునందలి కొన్ని భాగములు:— నగరములలో సహకార సంఘములందు పనిజేయుచున్న వారు యిప్పు డీఉద్యమమునందు గల ప్రభావలోపమును గుర్తించి, దానివల్లనే ప్రస్తుత మీవిషయమున అభివృద్ధికి అడ్డు గలుగుచు న్నుచని తలంచుచున్నారు. ఈ సహకారోద్యమము ముందుగా జర్మనీలో ప్రారంభించబడెను. జర్మనీ లో ప్రభుత్వము వారి చేత గాక, ప్రజల చేత ముందుగా ప్రారంభించబడెను. ఈదేశములో నట్లుగాక ప్రభుత్వమువారే ప్రారంభించుటచే నదియొక లోపముగ నెంచుచున్నారు.

నిజమే. ప్రభుత్వము వారే దీని ప్రారంభించిరి. పాశ్చాత్యదేశములలో బాగుగ కొనసాగి లాభము పొందిన నిర్వహణములు వారి కండ్ల యొందుట నుంచుచే యిచ్చట గూడ ప్రారంభించిరి. ప్రారంభములోనే యత్నములు బాగుగ ఫలించెను. 20 ఏండ్లలో ప్రజలందరు వారుజేసిన సహాయమునకై కృతజ్ఞులై యుండిరి. ప్రభుత్వమువారి యుద్యమమును కొన సాగించుటకై చాలగట్టు వాటవలసియుండెను. మనదేశ ఆర్థిక దుస్థితియే ప్రథమ అడ్డు. ప్రజలు అనుమానము స్వభావము గలవారగుటచే ప్రభుత్వమువారి యుద్దేశముల ననుమానించిరి. పరపతిసంఘ మునగా ప్రభుత్వమువారు అప్పిచ్చి, పీకలమీద కూర్చుండు రనియే దలంచుచుమండిరి. ఆదిని విద్యావంతులకు మాత్రమే యీ ఉద్యమము అర్థ మయ్యెను. రానురాను ఉద్యమముయొక్క మంచిచెడ్డ లందరకు తెలిసినవి. ఎల్లయెడల సహకార పరపతిసంఘములు, లేన కాబ్యాంకులు, విక్రయసంఘములు అనేకములు స్థాపింపబడినవి. సహకారోద్యమ లాభము లను ఒకసారి రుచిజూచినవారు ప్రతిగ్రామము అందుపాల్గొను నట్లు జేయ ప్రయత్నించును.

ప్రభుత్వమువారు తమ అధికారమువిడిచిపెట్టి ఉద్యోగ తరసంస్థలకు యీ ఉద్యమము విడిచిపెట్టినచో యెంతవలకుబడి యుండునో గుర్తించిరి. అందుచేతనే గౌరవ అసిస్టెంటు రిజిస్ట్రారుల నియమించి వారిద్వారా ఉద్యమము కొనసాగించుటకై ప్రయత్నించుచున్నారు. కొంతకాలమునకు ప్రభుత్వము వారు తమ బాధ్యతను పూర్తిగా వదలుకొని ప్రజలకే ఒప్పించగలరు. కాని అట్లుచేయుటకు కొంతకాలముపట్టును. ఈఉద్యమమును వై సవాసథ దాటించి ప్రస్తుతస్థితికిదెచ్చుటకు వారెంతేని శ్రద్ధవహించిరి. అంత శ్రద్ధతో మనము కొనసాగింప గలవను నమ్మకములేనిది మనదేశికి విడిచిపెట్టరు. కావున సహకారోద్యమముపై ప్రభుత్వాధికారము వదలుట ప్రజల నిర్వహణ సమర్థతబట్టియుండును. ప్రారంభమునందే ప్రభుత్వసహాయమును విసర్జింప నెంచుట పాడిగాదు.

రాష్ట్రములో నభివృద్ధి

ఈరాష్ట్రమునందు 42 మిలియనుల జనసంఖ్యగలదు. అం 6 లక్షలమంది సహకారోద్యమమునందు పాల్గొనుచున్నారు. ఆనగా 70 వందెకి ఒకరుగలరు. ఇట్టి స్వల్పసంఖ్యతో ఉద్యమమును ప్రజల స్వాధీనపరుచగోరుట పెరితనము.

సహకారసంఘములు స్థాపించుటలో రెండు ముఖ్యోద్దేశ శములుగలవు. 1. అసరవమగువారికి ఆర్థికసహాయ మొసంగుట. 2. ప్రజలను వై తికముగ నభివృద్ధిజేసి స్వయంసహాయము సంఘ సేవాభిమానము కలుగజేయుట. ఇందు మొదటి దెంతవరకు నెరవేరినదో లెక్కలబట్టి తెలియగలదు. రెండవదాని విషయమున యింకను కొన్నిసంఘములలో సభ్యులు, ఇతరులకు నష్టముజేసి యైనను స్వలాభమునకే యత్నించి తమ అధి

కారముల దుర్వినియోగముజేసి, చివరకు సహకారసంఘముల యెత్తివేయుటకుగూడ కారణమగుచున్నవారు గలరు. కొందరు సభ్యులు బాకీపడుచున్నారు. మితవ్యయమే మన సిద్ధాంతము. ఇతరులకు మితవ్యయము మనము బోధింతుము. దుర్వ్యయమును నిరశింతుము. సభ్యులకు మితవ్యయము ప్రోత్సహించుటకే ఋణము లిచ్చునపుడు ఆడబ్బు యెందునిమిత్తము వినియోగింపవలెనో నూచించుచున్నాము. అట్లయ్యెను మన సంఘములందు సభ్యులందు చాల లోపములున్నవి. వాటిని తొలగించుకొనవలెను.

దత్తమండలములలో సహకారోద్యమము

దత్తమండలములలో సహకారోద్యమము వెనుకబడినది బల్లారి జిల్లా అనంతపురంకన్న వెనుకబడియున్నది. మీసెంట్రలుబ్యాంకు 1920 సం॥ రిజిస్టరు కాబడినది. ఇప్పటికి తగినంత మూలధనములేదు. పనిజేయుటకు డబ్బు సగమునకుపైగా మదరాసు రాష్ట్రీయ బ్యాంకునుండి వచ్చుచున్నది. గ్రామసంఘములు కేంద్ర బ్యాంకునకు ఋణములు తీర్చుట ఆశ్చర్యజేయుచున్నవి.

మునిసిపలు సౌఖ్యము బట్టలు, భోజన పదార్థములు సరఫరాజేసికొనుటకై మూడు సహకారసంఘములు స్థాపించుకొన గల్గినందుకు సంతోషమగుచున్నది. ఈజిల్లాలో మూడు గృహనిర్మాణ సహకారసంఘములు బాగుగనే పనిజేయుచున్నవి. మదితొనివద్ద కంప్లీనేతిగాండ్ర సహకారసంస్థ అభివృద్ధిగాంచగలదు. ఇచ్చట ప్రతిపండు ఫలములలో వ్యవసాయదారులకు మంచి ధరలువచ్చుటకై సమిష్టి విక్రయసంఘముల స్థాపించిన మంచి లాభముండును.

జిల్లా యూనియనుల సమితియొందు యేర్పడనన్నవని తెలియుటకు సంతసమగుచున్నది. నాల్గు యూనియనులు, గౌరవ అసిస్టెంటు రిజిస్ట్రారుల నియమింపగోరిరి. ఈసంతకరము యిగవురనియమించును.

అధ్యక్షోపన్యాసము

ఈజిల్లాలో నీయుద్యమము ప్రారంభించి యెంతకాలమో కాలేదు. 1906 సం॥ ప్రథమమున హవినాపాడగిల్లిలో నొక పరపతిసంఘము స్థాపించబడినది. నాటినుండి 1922 సం॥ వరకు యొక్కన అభివృద్ధిలేదుగాని యీ మూడుసంవత్సరములలో గొప్ప అభివృద్ధివచ్చినది. నేడు 284 సహకారసంఘములున్నవి. 10869 సభ్యులుగలరు. ఇందు 192 వ్యవసాయ సంఘములు 27 యితరసంఘములు.

ఈసంఘములపని బాగుగ నెరవేర్చనలెనన్న వర్కింగుకాపిటులు (మూలధనము) బాగా నుండవలెను. ఏసంఘముయొక్క నాటామెత్తము ఆసంఘమునకు చాలదు. కావున సంఘములకు పెట్టుబడిపెట్టు సెంట్రలుబ్యాంకు లుండవలెను. ఈబ్యాంకులందు సభ్యులేగాక యితరులుగూడా తమధనము నిలువయుంచుచుండవలెను. చోస్తేటయందున్న సెంట్రలు బ్యాంకునందు జిల్లాబోర్డు వారు మునిసిపాల్ టీ వారు గూడ డిపాజిటు చేయుచుండుట లాభకరమే. కాని యీజిల్లాకు ఒక్కబ్యాంకి చాలనందున బల్లారిలో బ్యాంకుకాఖ నేర్పరచిరి. ఈకాఖకు వసూలుజేయుట తప్ప వేరేమియు అధికారము లేనదున సంతప్రయోజనకరము గాదు. బల్లారిలో ప్రత్యేకముగ నొక కేంద్రబ్యాంకు నేర్పరుచవలెను. ఇప్పుడున్న బ్యాంకు క్రింద 206 సంఘములున్నవి. నాటా మెత్తము లక్షకుపైగా నున్నది గాని యొక్కనభాగము సంఘము లొసగినదే ప్రత్యేక వ్యక్తు లొసంగినది. రూ 15,000 మించియుండదు. ప్రజలకు బ్యాంకునందు నమ్మకము లేకబోవుటయే యందుకు కారణము.

వ్యవసాయేతర సంఘములు గ్రామస్థులకు సభ్యులకు వస్తువుల సరఫరా జేయుటకు గృహముల నిర్మించుటకు యిబ్బందులు లేకుండ జేయుట కుద్దేశింప బడినవి. పరపతిసంఘములు యొక్కనభాగము పేదవారలకు అవసర సమయమున ధనసహాయము జేయుట కుద్దేశింప బడినవి. కావున వారి కిబ్బంది లేకుండ సభ్యులలో గొప్పవారు ఎక్కువనాటాలను వుచ్చుకొను వారు ఋణములు గైకొన్నచో సకాలమున తిరిగి చెల్లించుచుండవలెను. లేకున్నచో అవసరముగల యితరులకు ఋణము లిచ్చుటకు ధనముండదు.

కోలివాండ్ర సహకార సంఘము లుండుట త్యాగవశ్యకము. వారికి వాంఛలు తక్కువే అయినను కావలసినకొలది ఋణమైన గొప్పవారిచ్చుటకు వెనుదిరుగుదురు. స్వల్పగణాధికారులు అధికవడ్డితో నిచ్చుచుందురు. వారికష్టముల బాపుటకై పరపతిసంఘములే గాక స్త్రీసామగ్రి విక్రయించువ సంఘములనుగూడ స్థాపించవలెను.

గృహపరిశ్రమల అభివృద్ధిసంఘములు

ఈజిల్లాలో గృహపరిశ్రమలకుచాలా ప్రోత్సహము కావలసియున్నది. పూర్వము బల్లారి, ఆదోని బట్టలు చాల ప్ర

భాగ్యలింగావినది. బహిరీ కంబరులు యిప్పటికి దూరజేతములం దుగూడ యొక్కవగ విప్రయంబబడుచున్నవి. స్త్రీల వస్త్రము లకు యీజిల్లా పేర్కొనబడినది. మైసూరురాష్ట్రములో శేషబాతు లందరును బహిరీచీరలే కట్టెదరు. అట్టి గృహపరిశ్రమల కిప్పుడు ప్రాతాహ్వానములేక నశించుచున్నవి. కంబరులను కురుబజాతివారు నేయుదురు. వారిని ప్రాతాహ్వానములకు ఒక్క సహకారసం ఘముమాత్రము కుడా తెనియించుగలదు. ఈ సంఘసభ్యులు ప్రభు త్వ వ్యవసాయస్థానము హాగరినుండి ఉన్నకొని యజాతివారి కిచ్చి నేయించుచుందురు. ఇట్టిసంఘము లింక కొన్ని స్థాపించబ డుట అవసరము. శేషవారలకు గృహవసతి లేకున్నది. వారికి జబ్బులురాకుండ పరిశుభ్రముగ స్థలములలో గృహముల కట్టించు కొనుటకు ధనమిచ్చిగాని, గృహములకట్టించి అడ్డెకిచ్చిగాని సహాయముజేయు సంఘములుండవలెను. గృహనిర్మాణసంఘ ములు ప్రస్తుతము బహిరీ, హాస్సేట, రాయదుర్గలయందు మూ డుగలవు.

వ్యవసాయసంఘములు

రయితులను సాహకారుల బాధనుండి తప్పించు టకు వ్యవసాయసంఘము లత్యవసరము. రయితులు చాల మంది శేషవారే. భూస్వాములతో చెరిసగము పంట పండుకొనిరియందువారు. వర్షములు లేక పంటలుపోయిన పుడు విత్తులలేక, అప్పులపాలగును. పంటలో తినభాగము తీర్చుటకు వినియోగించును. ఈరీతిగా ఋణగ్రస్తుడై అప్పిచ్చు వారివశమగును. ఒక్కొక్కప్పుడు రయితు భూస్వామిగూడ తమ భూములను బాసజేసికొనలేని స్థితియందురు. అట్టివారి సహాయార్థము వ్యవసాయ సహకారసంఘములు స్థాపించవలెను. ప్రస్తుతము జిల్లాలోనున్న సంఘములు చవుకగా వడ్డెలిచుట తప్ప వేరేవియు జేయజాలకున్నవి. 19 సంఘములమాత్రము ప్ర భుత్వ వ్యవసాయ స్థానములనుండి క్రొత్తరకము నాగళ్లు, గడ్డి తీయు యంత్రములు కొని సభ్యులకు నల్లెయి జేయుచున్నవి. రెండుసంఘములు విత్తులు తినుబడి వస్తువులనుగూడ కొని విక్ర యించుచున్నవి. ఇట్లు జేయుటవలన మీకు వర్తకులబాధ తప్పి పోవును. ఇందు వచ్చులాభము సభ్యులకుచెందును. ప్రభుత్వము వారు ఆలస్యముగా తీర్చవగు ఋణములనిత్తురుగాని అవి అంద రకు లభింపవు. సహకారసంఘములు డిపాజిటులను తక్కువకాల మునకే పుచ్చుకొందురుగావున ఋణములను తక్కువకాలమునకే యిత్తురు.

వివిధకాఖిల సహకారము

సహకారోద్యమమునందు చేరినవి యీ ద్వివిధసంఘము లేగావు. వ్యవసాయ, పరిశ్రామిక. విద్యా, వాణిజ్యవైద్యకాఖిల కు సంబంధించిన సహకారసంఘముల స్థాపించవచ్చును. ఇన్నిరీ తుల ఉద్యమమును వ్యాపింపజేయుటకే ప్రభుత్వమువారు కొన్ని స్థాకర్మము లొసంగిరి. స్థాపు రాబడిపన్ను రిజిస్ట్రేషను కాసన నముల పట్ల సహకారసంఘములకు కొంతసౌకర్యము జేసిరి. సహకారసంఘములకు వృత్తిపన్ను లేదు. స్థానికసంఘములు యీ బ్యాంకులలో డబ్బు నిలావాయించుకొన వచ్చుననిరి. ఇంపీరి యలు బ్యాంకునందు ఓవరుడ్రాఫ్టుల కనుజ్జనిచ్చిరి. ప్రభుత్వము వారి అధికారమువలన సంఘముల కెంతమాత్రము యిబ్బందిలేదు. వారు సంఘముల మంచి చెడ్డలను పరీక్షించుచుందురు. ప్రభుత్వ వ్యవసాయకాఖిలద్వార సహకార సంఘములు రెను వ్యవసాయ ములను బాగుపరచుకొనవచ్చును. వారి సహకారమునబొంది ఫల సాయములు వచ్చునామగ్ని విక్రయమును లాభకరముగ జేసికొన వచ్చును. పశువైద్యకాఖి సహకారమును పొంది తమ పశువుల నారోగ్యోత్థియందుకొని పాడిపంట లభివృద్ధిజేసికొనవచ్చు ను. పరిశ్రమకాఖి సహాయమున గృహపరిశ్రమలను పెంపొందించు కొని విద్యాకాఖిద్వారా రయితులఅజ్ఞానము బాపుకొనవచ్చును. సహకారోద్యమము గూర్చి ప్రత్యేకముగ బోధింపనక్కరలేదు. విద్యాసంస్థలలో విద్యార్థులందరు గూడ సహకార సంఘము స్థాపించుకొని తమకు గావలసిన కాగితము కలము వగైరా నిలవ కావలసిన విక్రయించుకొనుచున్నారు. సహకారోద్యమ పద్ధతి యిట్టివారికైన సుభువుగ బోధపడును. అయినను పాఠశాలల లోను విశ్వవిద్యాలయములందు సహకారోద్యమ నూత్రములను బోధించుచుండు టవసరము. పూర్తిగా జ్ఞానములేనిది యీ ఘనవిధానము పరిశ్రమలలో ప్రవేశపెట్టుటకష్టముమదరాసు లో సర్ కె.వి. రెడ్డినాయుడుగారు సహకార విధానము, బ్యాం కింగు, మున్నగు విషయముల నేర్పు సంస్థ నేర్పరచిరి. దానివల న యిందు పాల్గొనదలచిన యువజనులకు ప్రభుత్వోద్యోగుల కెంతేని లాభముగలదు. జేతనేవ జేయదలచినవారందరు సహ కారోద్యమ విధానమును పఠించవలెను. ఉద్యమమునకు యువ జనుల సహాయముండవలెను.

ప్రచార మవసరము

ప్రజలకుగూడ యాయుద్యమము బోధించవలెను. సంఘ ములు తమ ప్రచారకులను గ్రామములలోనికి బంపి కరపత్రముల ప్రకటించుచుండవలెను. ప్రతి పభ్యుడును ఉద్యమమును వ్యా పింపజేయుట తన ధర్మముగ నెంచవలెను. విద్యావంతులగు

ప్రచారకులు బహులు చేరనిది వారకు బహుభాషకుగ జరుగ దు. సహకారోద్యమమునకు సంబంధించిన కార్యము లేదు. ఈ ఉద్యమముద్వారా నిర్వహింపబాలని కార్య ముండదు. ఈజిల్లాయందు యువకులలో నగపడు సంఘసేవాభిలాష యారీతిగా బయల్పడవలెను. రయితులకు స్వయం సహాయశా త్రము బోధించి వారు పండించు కొలది పంటలకైన తగిన చెల్లు బడియుండుటకై సహకార విక్రయసంఘముల నశేకము స్థా పించవలెను.

శ్రీ రామ ములు

మంత్రిగారు ఉపన్యసించిన పిదప, సభాధ్యక్షుడు ఉపన్యాసమువగను. ఫలహారానంతరము యాదినద తీర్మాన ములు జరిగినవి:—

వ్యవసాయదారులకు రాబడి సాలున కొకసారియం దును గావున ఋణములకు వడ్డెలనుగూడ సాలేనా వనూలుజే యవలెను.

గ్రామముల యిబ్బందులను తొలగించి సంపద యభివృద్ధి జేయుటకై జిల్లాలో భూమి తనకావ్యాంకు స్థాపించ ప్రభుత్వ మువారు తగినచర్య దీసికొనవలెను.

హాస్సేట పెంటలు బ్యాంకునందు గూడ యితర పెం టలు బ్యాంకులందు వలెనే నూటికి 8 తక్కువ ఋణములతో వడ్డె యిచ్చునట్లు అధికారమియవలెను. గౌరవ. అసిస్టెంటు రిజిస్ట్రారుల కచేరీలను స్థిరముగ నుంచి యివ్వవచ్చు ప్రతియోనియ నుకు గూడ గౌరవ అ. రిజిస్ట్రారును నియమించవలెను.

వ్యవసాయదారులకు విత్తులు పనిముట్లు సదుపాయముగ నట్లు కాంచి పంటలు పురుగులచే పాడుకాకుండ వ్యవసాయశా ఖివారు సలహా జేయుచుండవలెను. బహిరీజిల్లాలో వ్యవసాయ మాడలు నూలు స్థాపించవలెనని ప్రభుత్వమువారిని యీసభ వారు కోరుచున్నారు.

ఈజిల్లాలో యాదినదవరీతి సహకార సంఘములను స హకార కాఖివారు స్థాపించవలెను:—

- (1) వ్యవసాయ కాఖివారితో నాలోచించి విత్తుల పం చి యిచ్చుటకు సంఘములు.
  - (2) పశువైద్యకాఖివారితో సంప్రదించి పశువుల యభి వృద్ధిసంఘములు.
  - (3) పబ్లికువర్క్సు కాఖివారితో సంప్రదించి ఇరిగేషను అభివృద్ధిసంఘములు.
- పరిశ్రమ కాఖివారితో సంప్రదించి శేతపనివాండ సం ఘములు.
- సాయంకాలము 4-30 గ సభముగి సెను. మంత్రిగారికి జె. పి. కోటిలింగం గారింట విందుజరిగెను.

వెల్లింగ్టన్ సినిమా 953
22-9-25 మంగళవారమునుండి, 25-9-25 శుక్రవారము వరకు ప్రపంచమునందు జరిగిన విషయములన్నిటికంటెను గొప్పది మరియు గొప్పయోధుడు. ఎవ్వడు ఓడిపోనట్టి వీరుడు
జాక్ డెమ్ ప్సీ 4 వ వారము
రెండుభాగములు
యుద్ధమునందు యెప్పుడును ఓడక, జయముపొందునట్టి వీరుడు
రి. జి. లై డ రు
ఈ డ చూపబడును. విల్లియం డెస్సాండు, ఎలెన్ సెడ్జ్విక్ సాహసకార్యములు చూడతగినవి.

నోటీసు
చెన్నపురి చెనాబజారులోనున్న నెం 21 రు భవనము నందున్న మా బార్నిటౌను (బాంచీయందు డాక్టర్ ఆ. లక్ష్మీ పతి, బి. ఏ., ఎం. బి. డి. సి. ఎస్. డి. ఎస్. గౌరీ సలహాను ఆదివారములందు తప్ప తితిమినములందు ప్రతిరోజు సాయం త్రము 7 గంటనుండి 8 గంటలవరకు సాంధ్యయ్యును.
మేనేజరు:—ఆంధ్ర ఆయుర్వేదీక్ ఫార్మసిలిమిటెడ్,
19, హారిన్రోడ్డు, మాంటూరోడ్డు, మద్రాసు.
అంతయు శాస్త్రీయము. రహస్యములేదు!
ఆంధ్ర ఆయుర్వేదీక్ ఫార్మసిలిమిటెడ్ 2227
19, హారిన్రోడ్డు, మాంటూరోడ్డు, మద్రాసు.
భిషగ్గత్తు ఆచంట లక్ష్మీపతి, బి.ఎ. ఎం.బి.సి.ఎం., గారిచే స్థాపించబడి కొలంబో మొదలు హరి ద్వారమువఱకు ఎల్ల ప్రదేశములందును పెక్కు మొదటితరగతి బంగారు పతకములు బడసినది. అమూల్యము లగు ఆయుర్వేద ఔషధములకు పుట్టినిల్లు. క్యాటలాగు ఉచితముగా యివ్వబడును. ఏజంట్లు కావలెను. వలయువారు మేనేజరునకు వ్రాయవలెను.
వేలకుమందు వెల సీసా 1-కి రు. 0-4-0
ఈ నూనెను తలకురాచిన పేలు ఈపి నశించును. చరక మునకు వెండ్రుకలకుహాని యుండక వెండ్రుకలు పెరుగును. అమృతాంజనం డిపో, మదరాసు - బొంబాయి

తక్షణము రోగులకు గుణము నిచ్చునది
ప్రపంచమునందలి వైద్యులందరు శిశువులకు ఆరోగ్యము చెడినవారికిని “క్వాకర్ ఓట్సుతో” తయారు కాబడిన గంజి, పాయసమును వాడుటకు ఏర్పాటుచేయున్నారు. క్వాకర్ ఓట్సు పుచ్చుకొనినయెడల నగసులకు పుష్టినియిచ్చి కండరములను బాగుగ వృద్ధిపరుస్తు. క్వాకర్ ఓట్సు మాంసముకన్న ఏబదిరెట్లును, బియ్యముకన్న ఇరువదిరెట్లును బలమును యిచ్చుచున్నది. రుచికరమును. త్వరలో శీర్ణశక్తి కలుగజేసి శరీరమునందును వేడిని తగ్గించును.

Quaker Oats
క్వాకర్ ఓట్సు చేతితో తాకబడుటలేదు

అఖిల భారత జాతీయ సంఘ సభ

సాలుకు నాలుగణాలు లేక 2000 గజములు స్వయముగ వడికిననూలు

సభ్యత్వ కృతి నియమములు

ఇతరైన స్వరాజ్యపక్షమునకు, మహాసభకు భేదము లేదు

మహాసభాసభ్యులెల్ల ప్రభుత్వ ఖద్దరు లింపవలె నను నియమముగూడ నోడిపోయెను

పాట్నా, సెప్టెంబరు 22:—అఖిలభారత జాతీయసంఘము సేటిమధ్యాహ్నము మహాత్ముని యన్వక్షతక్రింద గుండెను. సుమారు నూగుమంది సభ్యులు వచ్చిరి. పిమ్మట మహాత్ముని పాలనాప్రణాళికయందు మాగ్గును గూర్చి తన యభిప్రాయమును తెలిపి ప్రతిసభ్యుడు బాధ్యతవహించి మార్చు నవసరమే యని యూహించుచు మార్చుచున్నది. కాని మార్పు ముఖ్యముగ కాదగినదే యూహించునటల నొక్క తృటికాలముకూడ జూగునేయవలసినది. సాధ్యమగునంతవఱకు తక్కువకాలము వ్యర్థపుచ్చకుండుటకు గోరిరి.

ఈసభకు మార్పుటకు హక్కున్నదా?

ప్రధాన విషయములందు మార్పులు చేయుట కీ సంఘమున కధికారము లేననియు, దానిని కాన్పారు మహాసభయందే ప్రతిపాదించవలసినదియు సింధరాష్ట్ర సభ్యుడగు చిదాగారు నడిపిరి.

సంఘమునకుగూడ నాయధికారము కలదని పండిత మోతీలాలు నెహ్రూగారు రూపించిరి.

దేశాభ్యుదయము కొరకు ప్రయత్న మార్పులు కావించుట కట్టి యభ్యంతరము లేదని శ్రీనివాసఅయ్యంగారునిరి.

సేనుగు ప్రగారు జాతీయ కార్యక్రమము నిర్విఘ్నముగ జరుగవలెననిరి. కాని ప్రస్తుతమున్న చందా యభ్యంతర కరముగ నున్నదనిరి.

పండితమాలవ్యగారు ప్రస్తుత సభను పరిసమాప్తికొంది చిక్రొత్త చందాక్రింద క్రొత్తసంఘము నేర్పవలసిగోరిరి.

పిమ్మట మహాత్ముని విషయమును సమ్యక్తముగ 93 మార్పులనుగూర్చి, 7 మార్పుకూడవలెనని మార్పులకు నిశ్చయించిరి. పిమ్మట పండిత మోతీలాలు నెహ్రూగారు సభ్యత్వపు చందాకు సంబంధించిన యవసరమున సవరణను ప్రతిపాదించిరి.

నాలుగణాల చందా

“జాతీయ మహాసభలో చాల మంది ప్రస్తుతమున్న సభ్యత్వ నిర్ణయమును మార్చు గోరుచు నూచించిరి గావునను; ప్రస్తుత రాజకీయ స్థితినిబట్టి యట్టి మార్పునవసరమని దోచుటచేర సభిల భారత జాతీయ సంఘమువారు పాలనాసామ్రాజ్యములందు 7 వ యంశము నీక్రిందివిధముగ మార్పుజడవలయునని యూహించుచున్నారు. పాలనానియమములలోని 4 వ నూత్రము ప్రకారము సభ్యత్వమున కర్హుడగు ప్రతివారును సాలుకు నాలుగణాలు చందాగానిచ్చిగాని, స్వయముగా వడికిన 2000గజముల చాలు నిచ్చిగాని రాష్ట్రీయసంఘమందు సభ్యుడగు కావచ్చును. కాని యొకకాలమునందు రెండు రాష్ట్రీయసంఘములకు సభ్యుడగు నుండనేరదు.

నూలువదుకు సంఘములు

(2) నూలుచందా వడికినవారు స్వయముగా సభిలభారత దేశమునందలి వడకువారి కేంద్రసంఘ కార్యదర్శికిగాని కార్యదర్శిచే వసూలుచేయుట కధికారము నొందిన తదితరులవగాని పంపి తన సభ్యత్వమును ద్రువపఱచు పట్టాను పొందవలయును. కాని యీ చందాలవిషయమై వడికుసంఘమువారు కాని దాని యధికారము క్రిందనున్న రోజుసంఘముగాని పరిపాలన సేయు యావత్తు లెక్కలను నూలు జమాఖర్చు సభిలభారత జాతీయ సభగాని రాష్ట్రసభగాని, తదితర యుపసంఘగాని పరిషింపవచ్చును. దానియందే జేసిన స్థానిత్వములుండిన నూలు చందాసంఘమువారిచ్చిన పట్టాల నాన్వక్షివద్దనుండి మూల దిక్షికోనబడును. కాని యిప్పుడు నూలువడికు సంఘమునకు నాన్వక్షిగూడ సభిలభారతజాతీయ కార్యనిర్వాహకసంఘము నెదురు దగ్గును పోవును.

స్వయముగ వడికి సభ్యులగువారికి తగినంత జాగ్రత్త చూచి జాతీయసంఘమునుండి యెరులు కదుల్లు వగైరగాని సభ సహాయమువచ్చును.

(3) నూలుచందావలన జననరి 1 వ లేదనుండి దీసెం బురు 31 వ లేదవఱకు సభ్యత్వమునకు హక్కుండును. సంవత్సర

మధ్యమందిచ్చువారుకూడ సంపూర్ణముగ రెండువేల గజములనే యియవలెను.

(4) ఎవ్వరుగాని రాజకీయసభలందు ప్రజాసాిత సభలందు తదితర ముఖ్యావసర ప్రవర్తనములందు వడకునూలు ఖద్దరును సరింపనిచో నతడు జాతీయ మహాసభా ప్రాతినిధ్యమందుగాని, రాష్ట్రసభాప్రాతినిధ్యమందుగాని తదితర యుపసంఘ ప్రాతినిధ్యమందుగాని పాల్గొన ననర్హుడు.

(5) ఇప్పుడున్న సభ్యులు ప్రస్తుత సంవత్సరాంతమున చందా నియోజకవయినను జాతీయసభాసభ్యులుగనే యుందురు. కాని యీక్రిందివిషయములు గమనింపవలెను. (అ) ఇదివరకే సభ్యులుగ పాకుగలవారి కభ్యంతరము లేకుండుచో (ఆ) సెప్టెంబరు మాసమువఱకు నిదివఱకున్న చందా నిర్ణయము ప్రకారము తాను వడికిగాని, వడికించిగాని నూలు సమర్పించుచో సభ్యుడుగనే నిరభ్యంతరముగ పరిగణింపబడును.

స్వరాజ్యపక్ష, జాతీయసభల యొక్కము

పిమ్మట నెహ్రూగారు రీక్రింది ప్రతిపాదననుగూడ గావించిరి. “దెల్లమునందు జరిగిన 89 వ జాతీయమహాసభయందు మహాత్మునకు, స్వరాజ్యపక్షముతరపున దేశబంధువాను, నెహ్రూగార్లకు నొకసంధి గుదిరినది. దాని ననుసరించి జాతీయమహాసభ పట్టి నిర్మాకార్యక్రమ మనుసరించు సంఘముగా నుండుటకు స్వరాజ్యపక్షమందలి రాజకీయసమస్యలను వారి నిర్ణయముల ప్రకారము రాష్ట్ర కేంద్ర శాసనసభలందు ప్రవేశించి తమ పక్షమునకు గల స్వాధీనముననే నెచ్చించుచు నుండగలందులకు సంధిలోని షరతులు. కాని యీనడుమ గలిగిన విపరీత రాజకీయ పరిస్థితుల ననుసరించి స్వరాజ్యపక్ష మట్లు విడిగానుండుటకు పిలువలేదనియు, జాతీయమహాసభ ప్రాముఖ్యమును రాజకీయపక్షముగ మాజువలెననియు, గావున జాతీయమహాసభ యొక్క సంపూర్ణ నిధులు, ప్రత్యేకముగ ఖర్చులకే వినియోగింపబడవలయునని నిర్ణయింపబడిన విరాళములు, వడుకు సంఘమునకు జేరు ఆస్తులుకాక, మహాసభను నడుపు ఉద్యోగులను, వెంటనే స్వరాజ్యపక్షమును జాతీయమహాసభయందలి యంగముగనే గ్రహించి, వారిహస్తములందుచగోరుచున్నాడు. కాని యిందు స్వరాజ్యపక్షమునకు బ్రత్యేకవ్యక్తిత్వ మున్న నిదివఱకు స్వరాజ్యపక్షమునియమముల ననుసరించినందు, ముందు జాతీయ మహాసభ తద్విషయము నిర్ణయించు నూచనల ననుసరించినందు నడమమందును.

నాయకుల యభిప్రాయములు

పిమ్మట పండిత మోతీలాలు నెహ్రూగారు పరస్పరసింపచు ప్రస్తుతము జాతీయమహాసభ 9187 సభ్యులుమాత్రమే యుండి రనియు, గావున ప్రాతినిధ్యమంతమునసభ గర్వింపలేదనిరి. ఈ నేరమునుండి జాతీయప్రచారములు తప్పించుకొనజాలిరి. ద్వారములను శుభ్రముగ చెయిచో ప్రస్తుతమున్న వారికన్న ననేకులు మహాసభకు సభ్యులగుదురనిరి.

ఇంక శాసనసభలందు తాము జేసిన విషయములను గురించి మహాత్మునంతటివాడే భాషించే ననిరి. వడుకుసంఘమును బ్రత్యేకించుటచే వారి కాసంఘమందు చేరి విశేషముగ పనిచేయుట కవకాశ ముండు ననిరి.

మహాత్ముని హితోపదేశము

వడుకు నూలుసంఘము జాతీయ మహాసభ పరువును విశేషముగ నభివృద్ధి చేయుగాక యని హితోక్తిగ బలికిరి. సంఘము ఖద్దరు అభివృద్ధికి దోడ్పడి దేశాభ్యుదయము కల్గింపగాక యనిరి. ప్రత్యేకము వడుకుసంఘమునందు చేరి జాతీయ మహాసభప్రతిష్ఠ సభిల సేయగోరిరి. ఇది జాతీయ మహాసభకు విరుద్ధాభిప్రాయములతో ప్రారంభింప బడుటలేదు. ఇది జాతీయసభను తమ హస్తగత మొనర్చుకొనుట కూహించుటలేదు. ఈ వడుకుసంఘము సర్వ ఆర్యియమగుగాని, బిగా సీకు మహారాజావారిని గూడ ఖద్దరుకు తమ సహాయ మిచ్చుని గోరు ననిరి.

పిమ్మట సేనుగు ప్రగారు మాట్లాడుచు 1921 లో వంగ రాష్ట్రమందు పాలనాసామ్రాజ్యము లనేకసారు ల్లుంఘింపబడి ననియు, వంగరాష్ట్రమందు నిర్బంధవిధానము ప్రయోగింపబడి నపుడు జాతీయకార్యక్రమములయొక్క వ్యక్తులచే నడపబడిన దనియు, భారతదేశమున జాతీయ కార్యసంఘ మట్టిపాధ్యత వహింప నవసరమనియు, జాతీయ కార్యక్రమాభివృద్ధికి వెంటనే చందా వరతులు మాజవలయు ననిరి.

మోలానా మహాత్మునిదాతగా రెట్టి సవరణ చేసినను సర్వాంగీకృతముగా నుండగోరిరి.

చిన్నమిత : ఖద్దరుపై స్వరాజ్యవాదుల యభిమానము

జాతీయ మహాసభలో చిన్నమిత జరిగెను. సంఘసభ యందు జాతీయసభాసభ్యు లెప్పుడును ఖద్దరునే సరింపవలయునని సవరణ ప్రతిపాదించబడి యామోదింపబడెను. ఇది స్వరాజ్యవాదులను పిమ్మట సంభ్రమావస్థకు దింపెను. పిమ్మట సేనుగు ప్రగారు వంగజాతీయవాదులకు ఖద్దరు కట్టుట కెట్టి కష్టము లేదుగాని, యెంతమాత్రము సభిమానము లేని మహారాష్ట్ర నాయకులను వేటుపఱచు ననిరి. కాని సభ్యత్వపు సంఖ్య తగ్గుటకు నూచన లేరనెను. పండిత మోతీలాలు నెహ్రూ మొదలగు స్వరాజ్యపక్ష నాయకు లట్లు బలవంత పెట్టుటవలన లాభము లేదనిరి.

పిమ్మట మహాత్ముడు లేచి యిదివఱకే స్వరాజ్యపక్షమున గొన్ని సమయములందు ఖద్దరు కట్టుటకు నిర్ణయింపబడినది. ఇప్పుడు మఱింత బలవంతమగును. కావున సవరణను మరల విమర్శింప గోరిరి. అప్పుడు సవరణ యుపసంహరించుకొనబడెను.

మాలవ్యాగారిపై సేనుగు ప్రగారి హేళన

పిమ్మట పండిత మనమోహన మాలవ్యాగారు ప్రతి విషయమందు కూడ జాతీయమహాసభ స్వరాజ్యపక్షమునకు లొంగిపోవు చున్నననిరి.

దానిపై సేనుగు ప్రగారభ్యంతరము దీసుకొనుచు క్రొత్త వరతుల ప్రకారము సభ్యుడయి కాన్పారుసభలో స్వరాజ్య పక్షము నోడించవచ్చుననియు చెప్పిరి. పండితుడు స్వరాజ్య పక్ష సభ్యులెల్లరు మొదలు జాతీయమహాసభయందు సభ్యులయి తీరవలయునని మఱచెను గాబోలును. ప్రస్తుతము దేశాభిప్రాయము ననుసరించియే స్వరాజ్యవాదులు తమ కార్యక్రమము నిర్ణయించుకొనిరి. కాని దేశము దాని నామోదింపనిచో స్వరాజ్యవాదులు జంకక తమ కార్యక్రమము సమయానుకూలముగ మార్పుకొందు రనిరి.

స్వరాజ్యపక్షముపై పట్టాభిశీతారామయ్యగారి హేళన

మోలానా మోతీలాగారు మాట్లాడుచు శాసనసభా ప్రబోధము దేశానర్థదాయకమనియు వారు చేయుపని పట్టి పూజ్యమనియు కాని యితర దుర్బలపక్షములు దాని యవకాశము దీసుకొని ద్రష్ట మొనరింతురని స్వరాజ్య పక్షేచ్ఛ సంగీకరించుచున్నా ననియు నుడిపిరి.

పిమ్మట పట్టాభి శీతారామయ్యగారు స్వరాజ్యపక్షము నందుంచబడిన విశ్వాసమును గోల్పోయెనని నుడిపిరి. (లేదు. నిశ్చయముగా లేదని కేకలు)

పండిత మోతీలాలు నెహ్రూగారు పట్టాభి శీతారామయ్యగారి నిందలను తీవ్రముగ నాక్షేపించిరి.

ఛాందసు లగు నసహాయకారులు జాతీయమహాసభ రాజకీయములందు దగుల్కొనుటకును నెహ్రూగారి సవరణ ప్రతిఘటించిరి.

మహాత్ముడు సవరణ మఱింత స్పష్టముగ నుండుటకు “స్వరాజ్యపక్షము వారి నూచనల ప్రకారమ”ని యనుబంధము ను జేర్చెను.

ఇంక ముందు జాతీయ సభ శాసనసభల కొరకే వినియోగింపబడవచ్చునని ప్రతివాదులు భయముఁజూపిరి. కాని దానికి మోతీలాలుగారు తీవ్రముగ నాక్షేపించిరి.

పిమ్మట సేనుగు ప్రగారు వడుకు సంఘమువారిని మన్నించి తిమినియు, కావున సవరణ కభ్యంతరపలకు గోరడగదనిరి.

పిమ్మట మహాత్ముడు గౌరవభంగకర మగు నూచన లేవియు లేననిరి. నెహ్రూగారి సవరణ యంగీకరింపబడెను. సుమారు 7½ గంటల కాలము చర్చించి తుదకు సంపూర్ణముగ సవరణ యంగీకరింపబడెను. (అ. ప్రె.)

విజయ అమెచూరు
డమాటిక్ అస్సాసి యేషనువారు
బెజవాడ మైలవరం హాలులో
రామదాసు నాటకమును
25-9-25 తేదీ శుక్రవారమునాడు ప్రదర్శించురు. ముందుగానే టిక్కెట్లు బెజవాడలోనున్న మోటారు కంపెనీయందు దొరకును.

ఆయుర్వేదాపధ రత్నాకరమ్
అపూర్వ అత్యద్భుతగ్రంథము
కొద్దిరోజులువరకు కల 8-0-0. 2046
శ్రీపాద కృష్ణమూర్తిశాస్త్రి
ప్రిన్సిపాల్ అండు సీనియర్ డాక్టరు, బెజవాడ.

ವಾಕ್ಯವು ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರ.

అఖిలభారత కాంగ్రెసు సంఘ తీర్మానము

పాట్నాలో గూడిన అఖిలభారత కాంగ్రెసు సంఘమువారు పండిత మోతీలాల్ నెహ్రూగారు రూపొందించిన తీర్మానము నామోదించిరి. తీర్మాన వివరములను స్థలాంతరమున ముద్రించితిమి. స్థాయిసంఘమువారి దృష్టి నాకర్పించిన ముఖ్యాంశములు రెండు. మొదటిది నూలుచందా, రెండవది కాంగ్రెసుకు కాన్సిలు కార్యక్రమమునకు గల సంబంధము. నూలుచందాను విధిగ చెల్లించవలయునను నియమము తొలగింపబడెను. నాల్గొక అను గాని, రెండువేల గజముల నూలును గాని చందాగ చెల్లించవలయు నను ప్రత్యామ్నాయ సూచన యంగీకరింపబడెను. నూలు చందాను దొలగించుట యవసరమయిన గావచ్చును. కాంగ్రెసు సభ్యులసంఖ్య లిందువలన తగ్గినవని యంగీకరింపవచ్చును. కాని యిందుకు బాధ్యులు కాంగ్రెసు నాయకులు గాని, నూలు చందా గాదు. నూలు చందాను ప్రోత్సహించి వ్యాపింపజేయుటకు, నాయకులు బూనుకొని యున్నచో, యింతటి దుస్థితి చేకూరెడిది గాదు. నాయకులే నూలు వడుకుటకు వెనుదీసి, నూలు చందాను మొదటినుండి నివారించుచుండ, అది ఎటుల విజయము గాంచును? సభ్యులసంఖ్య దగ్గినను, విధిగ నూలు వడుకుటకు బూనినవారు కొందరయినను నిలువబడుచో, దేశమున కెంత యోలాభ ముండెడి దనుటకు సందియము లేదు. జనసామాన్యమునకు విద్యాధికులకును సన్నిహిత సంబంధ మేర్పడి, చేతి పరిశ్రమ కళలగౌరవము గలిగెడిది. కాంగ్రెసు సభ్యులు కార్యశూరులనియు, నిర్మాణ కార్యక్రమాభి నూనులనియు వెల్లడి యయ్యెడిది. ప్రస్తుత తీర్మానమువలన, మహాత్మునితో జేసికొనిన రాజీని కొనసాగించు నుద్దేశ్యము స్వరాజ్యపక్షమువారికి గలదా యని శంకించుట కవకాశ మేర్పడుచున్నది. గాంధీమహాత్ముడు స్వరాజ్యపక్షమువారికి తోడ్పడు నిమిత్తము సర్వవిధముల లొంగిబోగ, స్వరాజ్య పక్షమువారు తగిన సుహృద్భావమును మహాత్ముని పట్ల జూపనందుకు చింతింప వలసియున్నది.

నెహ్రూగారి ప్రత్యామ్నాయతీర్మాన మయినను అంగీకరింపబడుట మేలే. కాని డబ్బుచందాను పెంచిన బాగుండెడిది. అట్టితరీ, నూలుచందా నిచ్చుట కెక్కుడు ప్రోద్బల మేర్పడెడిది. నూలు చందాను పరిక్షించుటకును, కద్దరు నిర్మాణమునకు ప్రోత్సహ మొనర్చుటకును, కాంగ్రెసునం దొకభాగముగ నూలుచందాను సంఘమేర్పాటుపబడినది. ఇటుల

ప్రత్యేకసంఘము నేర్పాటుప బడినవనము గలిగినందుకు, తగిన యుత్సాహముతో పని జేయని యెడల యీసంఘము సయితము నిరుపయోగ మగును. కాన్సిలు కార్యక్రమమొంత యవసర మయినను, కద్దరు నిర్మాణములకన్నను ముఖ్యావసర మని సభ్యులెల్లరును గ్రహించిన గాని, ఇక్కార్యము కొనసాగెను. కాంగ్రెసు సభ్యులు, బహిరంగ సమయములందే గాక, ఎల్ల పుడును కద్దరును ధరింపవలయునని దెచ్చిన సవరణ యోడిపోయెను. కద్దరు ధారణము విషయమై స్వరాజ్యపక్ష సభ్యు లెక్కుడు యభిమానము గనుపరచిన, ప్రోత్సాహకరముగ నుండెడిది. నూలు చందాకు ఆక్షేపణ యున్నను, కద్దరును విధిగ ధరించుట చే, స్వరాజ్య పక్షము వారికి కద్దరుపై గల ప్రేమ వెల్లడి యయ్యెడిది. ప్రదర్శనసమయములందు మాత్రము కద్దరును ధరించి, ఇతర సమయములందు విదేశ వస్త్రములను ధరించుటవలన, జన సామాన్యమునకు కద్దరుపట్ల విశేషాభిమానము గలుగజాలదు. శ్రేష్టు లేది యాచరింతురో, తదితరులును దానినాచరించెదరను విషయమును నాయకులు గ్రహింపవలయును.

కాంగ్రెసు యంత్రము నంతను స్వరాజ్య పక్షమువారికి స్వాధీనపరుపవలయునని, నెహ్రూగారి తీర్మానము గోరుచున్నది. సాధారణపరిస్థితులలో నిండు కాంగ్రెసు సభయే యిట్టిమార్పును గావించుట పాడియైనను, ప్రస్తుత మేర్పడిన అసాధారణ సందర్భములలో స్థాయి సంఘమువారి క్కార్యమును నిర్వహించుట కాటంకముండజాలదు. శాసన సభాపరిషత్తులమును తొలగించి, శాసన సభా కార్యక్రమమును కాంగ్రెసుతరపున కొనసాగించుటకు స్వరాజ్యపక్షమున కధికార మొనగినపుడు, ఇంకను నిర్నిమిత్తమగు నిరోధములవలన నేమి ప్రయోజన ముండును? లొంగిపోయిన పూర్తిగ లొంగుటమేలు. స్వరాజ్యపక్షము వేరు, కాంగ్రెసు వేరను భావము ప్రబలుటచే, ఇటు స్వరాజ్యపక్షమునకు గాని, అటు కాంగ్రెసుప్రతిపక్షు గాని లాభము గలుగనేరదు. కాంగ్రెసుపేరు లేకుండుట వలన, స్వరాజ్యపక్షమునకు నష్టము గలుగును. కాంగ్రెసు తరపున ఎన్నికలుజరగని కారణమున తత్సభయొక్క ఖ్యాతి వ్యాపింపకుండును. ప్రజల దృష్టి కాంగ్రెసునుండి స్వరాజ్యపక్షము వంకకు దిరుగును. అందుచే తాత్కాలికావసరముచే బుట్టిన స్వరాజ్యపక్షనామమును దీసివైచి, కాంగ్రెసు పేరుతోనే నికముందు వ్యవహరించుట మేలగును. పాట్నా తీర్మానమువలన జనించెడి ముఖ్యప్రశ్న యొకటిగలదు. కాంగ్రెసుసభవారికమీద కాన్సిలు కార్యక్రమముతో మాత్రమే ప్రొద్దుబుత్తురా, లేక ప్రజాశక్తిని పెంపొందించెడి నిర్మాణకార్యక్రమ నిర్వహణము విషయమునగూడ శ్రద్ధ వహించెదరా? ఈప్రశ్న కిచ్చెడి ప్రత్యుత్తరముపై దేశపు భావ్యభివృద్ధి యాధారపడి యుండును.

ఐకమత్యము

ఐకమత్యము లేనిది స్వరాజ్యము లభింపదని ఎల్లరకు చెలిసిన విషయమే యయినను, ఎవరి లాభముల కొరకు వారు పోరాడుచు ఇతరులపట్ల సహనభావము జూపకుండుట దేశ దురదృష్టము

దప్ప వేరుగాదు. ఇటుల పోరాడెడి యరుసంఖ్య ములవారును, వేరొక ప్రత్యర్థి గలరను విషయమును తరచుగ మరచుచున్నారు. స్వరాజీవా నము ననుభవించెడి దేశములలో సయితము, ఇట్టి జగడములు లేవా యని యడుగవచ్చును. ఉన్నమాట నిజమే యయినను, స్వరాజ్యము బొందుటకు ప్రయత్నించుచున్న దేశమునం దైకమత్యము ప్రబలివగాని, గమ్యస్థానము జేరుట దుర్లభమగును. హిందువులును, మహమ్మదీయులును అసహాయోద్య మారంభ దశయందు గను పడిచిన ఐకమత్యము నేడు గనుపింపదు. పోరాటములు ఎల్లడల సాగినవి. గాంధీమహాత్ముడు దెలిపిన హితబోధ యీసంఘములకు నచ్చలేదు. హిందూసభలు, మహమ్మదీయ సభలు మున్నగు నవి ప్రత్యేక సంఘాభ్యుదయమునకు తోడ్పడుట కక్కరకు వచ్చినను, అవి దేశాభ్యుదయమునకు భంగము కలుగకుండ బనిచేయవలయును. సహన భావమును, త్యాగధర్మమును నెలకొల్పవలయును. అందుకు మారుగ, ఇతరసంఘములు ద్వేషమును పురిగొల్పుచో, వీనివలన లాభముకన్న నష్ట మధికముగ నుండుననుట అనుభవైక వేద్యము.

హిందూమహమ్మదీయ కలహములలో తాను జోక్యము కలుగజేసికొనజాల ననియు, తనకు ఏ సంఘమునందును పలుకుబడి లేదనియు, గాంధీ మహాత్ముడు జెప్పవలసి వచ్చుచున్నది. ఇట్టి స్థితి మిగుల శోచనీయము. నాయకు లీముఖ్యవిషయ ముగూర్చి యోచింపవలయును. విద్యాధికులే కలహకారణములను జెంచుచుండ, ప్రజాసామాన్యము నిగ్రహము జూపుట సాధ్యపడునా? హిందూదేశమునకు స్వరాజ్యము లభింపవలయును. అయ్యది హిందూస్వరాజ్యము గాని, మహమ్మదీయ స్వరాజ్యము గాని గాజాలదు. ఉభయసంఘములును తమ తమ విభేదములను మరచి, భారత మాతృరక్షణకై పాటుబడని యెడల, పరాధీనత దొలగుట దుర్లభము. ఉభయసంఘములును తగు పులాడుకుని, అధికారుల రక్షణ గోరుట ఎంతయవమానకరమో జెప్పనక్కరలేదు. సంయుక్తరాష్ట్రములందు గోరక్షణపుర మహమ్మదీయులు తమ రాజకీయ మత స్వాతంత్ర్యమును కాపాడి హిందువుల దాడినుండి రక్షింపవలయుననియు ప్రభుత్వము వారిని వేడుట యిందుకు ప్రబలనిదర్శనము. ఇటులనే ప్రతి సంఘమును అధికారుల నాశ్రయించుచు ఇతర సంఘములను సాధింప మొదలిడుచో, ఐకమత్యమును నది నున్నయగుటయ గాక, స్వాతంత్ర్య వాతావరణము వ్యాపించుటకెట్టి యవకాశ ముంకజాలదు. జాతిద్వేషమునందు దగుల్కొనక, కేవల దేశ సాభాగ్యమే ప్రధానమని భావించు హిందూనాయకులేమి, మహమ్మదీయ నాయకులేమి, మొగ మోటుమిలేక ధైర్యముపహించి పనిజేయనియెడల, ప్రస్తుత దుస్థితి నివారణ గాజాలదు. దేశమునం దైకమత్యము ప్రబలనంతవరకు, అధికారవర్గము నిశ్చింతగ కాలము గడుపగలదు.

వస్త్రముల ఎత్తెజు డ్యూటీ

ఎత్తెజు డ్యూటీని రద్దుజేయ వలయునని బొంబాయి మిల్లు యజమానులు మొరలిదనుపుడు ప్రభుత్వమువారు ఆర్థిక ధౌర్యము నొక సాక్షుగ

జూపుచున్నారు. కాని లాంకుమైరు వర్తకులు స్వలాభము బోవునేమోయని భయపడుచున్నారు. వీరి ప్రోద్బలము పరోక్షముగ నయినను ప్రభుత్వము వారి దృక్పథమును ప్రేరేపించియుండును. లాంకు మైరు వర్తకులపక్ష మవలంబించెడి మాంఛెస్టరు గార్డియను ప్రతీక యీ సమయమున గనుబటచెడి ఉలికిపాటు నించుక గమనింపవచ్చును. ఎక్సైజు డ్యూటీని రద్దుజేయు విషయమును గూర్చి విన్నవించుటకు, వాడియాగారు ఇంగ్లండుకు రాయబారము బోవలయునని తలపెట్టిరి. మాంఛెస్టరు గార్డియనుపత్రిక కిది రుచించుటలేదు. ఎక్సైజు డ్యూటీని రద్దుజేయునెడల, విదేశ వస్తుములపై విధించెడి దిగుమతిపన్నును గూడ తగ్గింపవలయునని, యీపత్రిక గోరుచున్నది. రెంటికిని పోటీపెట్టుట ఎంత విచిత్రమో యూహింపవచ్చును. దిగుమతులపై సుంకములను విధించుట, హిందూదేశమునకు క్రొత్తగాదు. యూరపునం దంతటను యీపద్ధతి అమలులో నున్నదేగాని వేరుగాదు. కాని ఏదేశమునందును, అక్కడ తయారయిన వస్తుములపై పన్ను విధించుట గానము. మత్తుపదార్థములపై దప్ప యితర వస్తువులపై ఎక్సైజు డ్యూటీని విధింపదు. ఇట్టిపన్ను లాంకుమైరు లాభము నిమిత్తము విధింప బడెననుట ఎల్లరకు చెలిసిన రహస్యమే. ఈ అక్రమపు పన్నును దొలగించుటకు, లాంకుమైరు వర్తకు లిప్పుడయినను తోడ్పడకుండుట, వారి స్వార్థపరత్వమునకు నిదర్శనము. ఎక్సైజు డ్యూటీ నొక్కదానిని మాత్రమే తగ్గించుటకు లాంకుమైరు సమ్మతించదని మాంఛెస్టరు గార్డియను ప్రకటించుచుండ, ఇంగ్లండుకు రాయబారము బోయిన లాభ మేముండును ?

ఆంగ్లో హైందవులు

కలనల్ గిడ్డీ గారు ఇంగ్లండుకు బోయి, ఆంగ్లో హైందవులు బ్రిటీషువారితో జేరవలయునా, లేక భారతీయులతో జేరవలయునా అని యడుగుట, పరిహాసాస్పదము. ఆవిషయ ఇంగ్లండుమాత్రమేటుల నిర్ణయింపగలదు. ఆంగ్లో హైందవులు తమంతట తామే నిర్ణయింపగలవలయును. ఇంత వరకును ఆంగ్లో హైందవులు పాలకజాతీలో జేరినటుల భావించిరి. భారతీయులను నిరసించుచుండిరి. వారి వేషమును, భాషను, మతమును తృణీకరించుచుండిరి. అన్ని విధములను యూరపియనులవలె మెలగుచుండిరి. కాని, ఏరెంత ప్రాకులాడినను, యూరపియనులు వీరిని తమలో జేర్చుకొనలేదు. ఆంగ్లో హైందవులు విద్యా, వినయసంపదలయందు మిగుల కొరవడిరి. వీరి ఆర్థికస్థితి దుర్బలముగ నుండెను. అయినను, సంస్కరణములు అమలులోనికి వచ్చిన పిమ్మట, వీరికి తమస్థితి కొంతపడి చెలిసివచ్చును. స్వపరిపాలనము లభించుచో, ఇటు భారతీయులలో గాని, అటు యూరపియనులలో గాని తమకు అర్హస్థాన ముండదని వీరికి భయము కలిగెను. గాంధీ మహాత్మునితో సంప్రదింపగ, ఆంగ్లో హైందవులు భారతీయులుగ మెలగి, వారి కష్ట సుఖములలో పాల్గొనుట శ్రేయస్కరమని హిత మొనగెను. అయినను కలనల్ గిడ్డీ గారికింకను, ప్రాత వాసనలు వదలలేదు. ఇంగ్లండు తమను రక్షించుననియు, భారతీయులకన్న నెక్కుడునాత సామమున జేర్చుననియు, వీరికాశగలదు.

కలనల్ గిడ్డీ గారి నాయకత్వమును ఆంగ్లో హైందవు లెంత త్వరలో వదులుకొనిన సంతకేయ స్కరము. హిందూదేశమునకు స్వరాజ్యము నేడు గాకున్న రేపయినను లభింపకమానదు. అట్టితరి, ఆంగ్లో హైందవులు భారతీయులతో చేతులుగలిపి సత్వరస్వరాజ్య సిద్ధికి కృషిసలుపుచో, వారి భావిస్థితి మిగుల ప్రోత్సాహకరముగ నుండును. హిందూ దేశమునందు వారు అర్హస్థానము నాక్రమింపగలరు.

మోసూలు తగాదా

మోసూలు తగాదా ఎన్నటికి పరిష్కార మగునో తెలియదు. మోసూలు తుర్కీకి జేందవలయునని, ఇంగ్లండుకుయినను చెలియని విషయము గాదు. ఇట్టి విషయమును తమలోతాము పరిష్కరించుకొనిన, ఇరుపక్షములకును తేమకరముగ నుండెడిది. నానారాష్ట్ర సంఘమునకు బంపవలయునని, ఇంగ్లండు పట్టుబట్టెను. నానారాష్ట్ర సంఘము నందు, దాదాపుగ నెల్లరును యూరపియను పక్ష పాతులగుటచే, తుర్కీకి న్యాయము జరుగుట దుర్లభమని వాదించ బడెను. కాని యీవాదమును సరకు జేయరయిరి. నానారాష్ట్రసంఘము నియమించిన యుపసంఘము ఇంగ్లండు నభిమానించుచున్నను, తుర్కీవారి హక్కు సంగీకరింపవలసి వచ్చెను. ఇరాకు దేశపు మాంజేడు కొలదికాలములో సంతరించ నున్నపుడు, ఇంగ్లండు తగాదా పెట్టుట పాడిగాదు. మాంజేటును వదలుకొని నిచో దప్ప, యింతటి వివాదమునకు కారణము గనపింపదు. జనీవాలో జరిగిన నానారాష్ట్రసంఘ సభలో మోసూలు తగాదాను నిర్ణయింపక, కొన్ని సంశయములను నివారింపవలయునని పేగు సందలి అంతర్జాతీయ న్యాయస్థానమును గోరిరి. ఇటుల గోరుట, ఆంగ్ల ప్రతినిధికిగాని, తుర్కీ ప్రతినిధికిగాని ఇష్టము లేకబోయెను. వీరడిగిన ప్రశ్నలయినను సామాన్య మయినవే. ఏదియో నొక రీతిన కాలయాపన జరుగుటకు కారణ మేర్పడుచున్నది. పాశ్చాత్యజాతుల హృదయము మారి, వారిదురాశ దొలగినగాని, ప్రపంచశాంతిస్థలకొనజాలదు. నానారాష్ట్రసంఘముబోలు సంఘములెన్ని బనిచేసినను, ప్రయోజనముండు నని దోచదు.

మదీనా

మదీనా, వహాబీలవశమయ్యెనని, ఇబ్రహీము ప్రతినిధి ఈ జిప్సనుండి తంతివార్త బంపెను. పట్టణమునకు గాని, పవిత్ర భవనములకు గాని ఎట్టి చెబ్బత గుల లేదనియు, రక్తపాత రహితముగ, మదీనా పట్టుబడెననియు, శత్రు సైన్యములోంగిపోయెననియు, ప్రజలు వహాబీలకు స్వాగత మొసగిరనియు, యీ వార్తచెలుపుచున్నది. కాని, అమీరాల్లీపక్ష ప్రతినిధి, ఇబ్రహీమ్ గారు మదీనాను స్వాధీనపరచుకొనిన సంగతి నిజముగాదని బ్రకటించెను. ఈవార్తలలో నిజమేదియో గ్రహించుటకు సాధ్యపడుటలేదు. ఇబ్రహీముగారు మదీనాను స్వాధీనపరచుకొనినసంగతి నిజమగుచో, మహమ్మదీయ పవిత్రస్థలములు వీరివశమయ్యెనని జెప్పవచ్చును. మదీనా ముట్టడి జరిగినపుడు, ఇబ్రహీమ్ గారి సైనికులవలన మహమ్మదు గోరిక చెబ్బ

తగిలెనని చెలిసి, మహమ్మదీయ ప్రపంచమంతయు ఆగ్రహపూరితమయ్యెను. ఇబ్రహీముగారివార్త సరిగాదనియు, అట్టి అక్రమములు జరిగినయెడల శత్రువులే బాధ్యులనియు, ప్రకటించిరి. ఇబ్రహీముగారు బలపరాక్రమ శాలులగుటయగాక, మహమ్మదీయ మత రక్షణపట్ల పట్టుదలగలవారనిగూడ ప్రేరొందిరి. వీరు తమ ధర్మమును గుర్తెడిగి, మహమ్మదీ యాభిప్రాయానుసారముగ మెలగెదరని భావించెదము. త్వరలో సఖిల మహమ్మదీయ సమావేశముగూడి, పవిత్ర స్థలపరిపాలనమును నిర్ణయించునని యూహింప వచ్చును.

వర్ణవ్యవస్థ

యూరపియనులకును భారతీయులకును మధ్య న్యాయము జరుగవలసి వచ్చినపుడు, న్యాయస్థానములు తమ ధర్మమును తిన్నగ నిర్వహించుట లేదను ప్రతితి చాలకాలము నుండియు వ్యాపించి యున్నది. భారతీయులొనర్చిన స్వల్ప నేరములునయి తము కఠినశిక్షకు పాత్రము లగుచుండ, తెల్లవారిొనర్చిన ఘోర నేరములు సయితము శిక్షకు పాత్రము గావయ్యెను. ఇటీవల పేజిగారను కలకత్తా హైకోర్టు జడ్జి కార్ప రేషను ఉద్యోగిని తన్ని అవమానించి నటుల, కేసుదేగ, ఆలీపూరు మేజస్ట్రేటుగారు కొట్టివెచిరి. ఈతీర్పు సరియగునా కాదా యని గ్రహించుట కాభారము లేకున్నను, మొత్తముమీద ఇట్టి కేసుల సంఖ్య పెరిగిపోవుచున్నది. కార్యనిర్వాహక శాఖనుండి న్యాయ శాఖను పూర్తిగ విడదీసి, న్యాయపరిపాలనా నిధానమును మార్చినగాని, ప్రయోజనము గలుగదు.

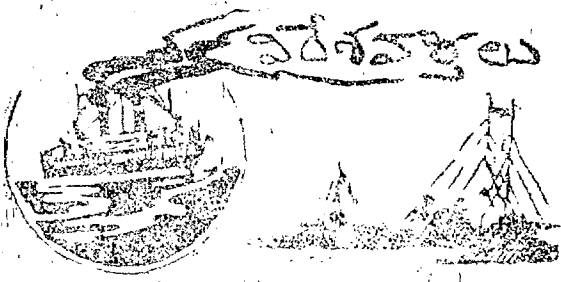
స్వేయినువారి క్రౌర్యము

రిఫ్లు గెలిచినను యోడినను, వారి పరాక్రమము, ధైర్యము, త్యాగము మున్నగు నవి ప్రాచీనవారి పొగడ్తగాంచుచున్నవి. స్వేయినువారినిగూర్చి అనేక వదంతులు ప్రబలియున్నవి. వీరు పిరికి పందలగుటయ గాక, క్రూరులుగూడనని వార్తలు చెలుపుచున్నవి. డెయిలీన్యూస్పత్రికకు లాంజరు విలేఖరి వ్రాయుచు, స్వేయిను సైనికులు రిఫ్లజాలివారి చెవులను నాల్కులను కత్తిరించి తుపాకుల మొనలకు జేర్చి ఊగేగిరని, చెలిపెను. ఇట్టి వార్తలు నిజముగావని స్వేయిను రాయబారి చెలిసినను, పత్రికా విలేఖరి తాను బంపిన వార్త సత్యమనియే మరల చెలుపుచున్నాడు. ఇట్టి క్రౌర్యమును మాన్పుటకు, నాగరిక జాతులు పాటుబడగూడదా ?

హిందువురం మునిసిపాలిటీ

హిందువురం రేలు పేయరుల సంఘమువారు 16 వ తేదీన కలక్టరుగారు తమ గ్రామము రాగా తమ మునిసిపాలిటీలోని అక్రమములగూర్చి విన్నవించుకొనిరి. ప్రస్తుతమున్న కాన్సిలు సరిగా పరిపాలించుట లేదనియు వ్యక్తగా సనము వ్యయము జేయుచు, ముఖ్యమైన పనుల విడిచిపెట్టి అనవసరము నాటి యందు క్రద్ధ సహించుచున్నారనియు విన్నవించుకొనిరి. ఎన్నికకు నిలచు ఆభ్యర్థుల సామనేషను కాగితములను స్వల్ప అక్షేపములచే త్రోసివేయుచున్నారు. చేరువన్న కంతు గ్రామములు మునిసిపాలిటీలో అనవసరముగా చేర్చబడి యున్నందులన్నిటికీ లోపముచే ఆగ్రామములు మునిసిపాలిటీలో విడుదల గోరుచున్నారు. ప్రజల పౌరకర్మముల జూరయే పన్నుల నూలు జేయుచు నందుకు కడు నలపించిరి. రేలు పేయరుల కలక్టరుగారికి విన్నవించిన విషయచాలదినముగానున్నది.

రేలు పేయరుల సంఘ కార్యదర్శి

బునెల్లు పంక్తి

తురుష్క కావలి సైన్యము చొరబడుట

తురుష్క ప్రత్యుత్తరము

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంత్రీ)

లండన్, సెప్టెంబరు 22:— లండనులో ఉన్న తురుష్క సైన్యము వారి ఇట్లు తెలుపుచున్నాడు:

12 తేదీన ఇరాకు కావలి సేన యూనైటెడ్ కింగ్డమ్ తురుష్క కావలి సైన్యమునొక కాల్పుల ననియు అందుచే తురుష్కలు మరల కాల్పులను దానిమీద సమాధానమును జెప్పినయు సారాజును కాల్పులను ఇరాకు కావలి సేన వారే ఒప్పుకొనినయు తురుష్క ప్రభుత్వచారణలో జేరెను.

బ్రిటిష్ రాయబారి-చీనాలేఖ

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంత్రీ)

పీకింగ్, సెప్టెంబరు 18:— హ్యంగు సాయంత్రమును గూర్చి విచారించుచు చీనావారు బ్రిటిష్ రాయబారికి డెలు ఫుచున్నాడు. ఎందుకనగా దీని కవసరము సాక్ష్యము ఇప్పుడు దొరకదనియు క్రొత్త విచారణ ప్రారంభించిన మరంత వ్యవహారము విషయమునయు కారణమును జూపిరి.

రాయబారియలకు ఆదానముగ రాజ్యాంగ ప్రతినిధుల తీర్పులను చీనా ప్రభుత్వ ప్రతినిధుల నిరసకమును ఏర్పాటు జేసికొనవలె నని లేఖలు మోపించిరి.

బోల్టను మోసము

అల్లయన్య బ్యాంకు

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంత్రీ)

లండన్, సెప్టెంబరు 22:— బోల్టను యభియోగ విచారణ మరల ప్రారంభమైనది. అల్లయన్య బ్యాంకువారు బోల్టను బ్యాంకు పని స్వాధీనముజేసికొన్నందులకు బోల్టను సోదరులకు నేయిరానులు పరపతియున్నట్లుట ఏమియు కన్పించదనియు అసలుపరపతి నిచ్చు యుక్తేశ్వమే తేదీన నేననియు వాట్టూరుగాను నిరూపింపిరి. 24-వ తేదీన యివావేరిరి.

నల్లమందు బడంబడిక

విషపదార్థములు - జనీవా సభ

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంత్రీ)

జనీవా, సెప్టెంబరు 22:— విషపదార్థములను గూర్చి ఆలోచించు సంఘములో కనడా ప్రభుత్వము నల్లమందు బడంబడికను అంగీకరించెనని పీఠిలు ప్రభువు యజ్ఞపాదము. ఇదియే మొదటి జేతనలు. అంగీకరించుటలో బ్రిటిష్ ప్రభుత్వమునకు గూడ అంగీకరించుటకు అవసరము అధికారమును పొల్లమెంటు ఇచ్చెననిరి. ఇతర ప్రభుత్వముల వారందరను కనడా ప్రభుత్వము సమసరించవలె ననిరి.

లివరుహూము ప్రభుని

యింటనున్న చిత్ర పటములు

మున్న గునవి

నిక్రయము రద్దగుట

లండన్, సెప్టెంబరు 21:— లివరుహూము ప్రభుని యింటనున్న చిత్ర పటములు మున్నగువస్తువులను విక్రయించెదనని ప్రకటించిరి. వచ్చే మార్చి 1-న న్యూయార్క్ నగరమునందు ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వము వారి విక్రయించెదరట.

మరాఠో పరిస్థితులు

పెద్ద ప్రాచీ అవస్కంధనము

స్పెయిన్ సైన్యములుముట్టి సిద్ధముగ నుండుట
ప్యారిస్, సెప్టెంబరు 21:— కిపేను ప్రదేశములో మరాఠులు క్రొత్తపోరాటమును ప్రారంభించెదరు. ఇందులో 80 వ టాలములు త్వరలోనే పాల్గొను ననుచున్నారు. దీనివలన ఇంకను వెనుకాడుచున్న తెగలవారు లోబడట తలపించు ననుచున్నారు. శత్రుసాసము చాలవరకు తగ్గిపోవును. కిపేను ప్రదేశము ఆశీలు డెమిడర్ దగ్గరనున్న స్పెయిన్ సాసమునుండి వీడిపోవును.

శత్రువులు శత్రువులను ఆత్మహత్యనుగ ఆలుమాసి మన ప్రదేశములో ప్రయోగించిరట. మ్యాటూటూటను ప్రదేశములో అంతయు నెవ్వరిగ నున్నది.

క్రొత్త ఏర్పాటు

పేజ్, సెప్టెంబరు 21:— ఇప్పుడు ఆహారపదార్థములను మరియు కరవరికరములను సప్లయచేయుటకు కంపనీగాడినలు అన సరములేదు. టాంక్సుచే ఈవ్యవహారముజే ఉపయోగపడును. కార్లములు దీనిని గొంపోవును. ప్రక్కలను శత్రువులదళము గాపాడును.

స్పెయిన్ సైన్యములు తలవడుట

ప్యారిస్, సెప్టెంబరు 21:— అబ్దులు కరీంగారి ప్రధాన శిబిరము అజిద్దురు బట్టుకొనుటకు స్పెయిన్ సైన్యములు నిశ్చయించుకొనెనట. పెటెయిన్ సేనాని స్వాధీనములో కొంత ఆర్మికదళమును ఉంచెనట.

విశ్వశాసనముగ మెరిపును మరల నియమించుట

ప్యారిస్, సెప్టెంబరు 22:— 1922 లో నెలకొన్న ప్రదేశము లన్నిటిని పరాములు ఆక్రమించుకొనిరి. ఒక్కజయ ప్రదేశము స్వాధీనముగాలేదు. జావియా, అమజాటు ప్రదేశములను బట్టుకొనుటయే చాలముఖ్యమనుచున్నారు. ప్రెంచి సహాయములో ఒకరకు డెర్గావీ మెరిపు, నే మరల నియమించిరి.

మ్యాడిడు, సెప్టెంబరు 22:— బిబిల్లా రేవులో సైన్యములు, సామగ్రియు, దిగుమనే యున్నవి.

స్పెయిన్ సైన్యములు

ప్యారిస్, సెప్టెంబరు 22:— ముర్రోనకో ద్వీపకల్పమున 8500 స్పెయిన్ సైన్యములున్నట్లు. 18 వేలవర కీసంఖ్యను విస్తరింప జేసెదరట. కాని సముద్రము వడిమడుకుగనుండుటచే సెనలు బయలుదేరుటలేదు. సహాయసేనలు దిగుటకు వీలులేకున్నది. ఇంతవరకు స్పెయిన్ సేనలకు నీరులేని ఇబ్బంది విస్తారముగ నున్నది. కొంతవరకు తాత్కాలికముగ నీటిసప్లయ జరుగుచున్నది.

పెటెయిన్ సేనాధియెత్తులు నెగుట

లండన్, సెప్టెంబరు, 18:— మరాఠో సమరము అతి శ్రమముగ ధీమతముగ జరుగుచున్నట్లు. పెటెయిన్ సేనాని ఎత్తుల మార్చి క్రొత్త ఏర్పాటు జేసెను. మరాఠో సైన్యము సంతను యూరపియను పద్ధతులలో ప్రవేశపెట్టెను. యూరపియను యుద్ధవిధానమునే యవలంబించిరి.

నేపుద్దీను రాకొమరుడు

కాన్స్టాంటిన్పోలు వచ్చుట

కాన్స్టాంటిన్పోలు, సెప్టెంబరు 21:— ఈజిప్టు రాకొమరుడు సెపుద్దీను నేనాని తల్లితో ఫ్రెంచిదానివెంటను బ్రిటిష్ అనుచరునితోడను ఇనటకు వచ్చెను. సెపుద్దీనుతో బాటే బ్రిటిష్ అనుచరుడు కూడ బ్రిటిష్ వాగ్దేవ్యశాలనుండి తప్పించుకొని పోయెను.

గ్రేటు బ్రిటను

అశ్చర్యకరమగు విమానము

నిమిషమునకు నాలుగుమైళ్లు పోవుట

లండన్, సెప్టెంబరు 19:— నేపిషుర్లు ఇంజను (మర) పనిచేయుచున్నది. 450 గుండులకై గలదు. నిమిషమునకు నాలుగుమైళ్లు పోవును. చాల అశ్చర్యకరమగును. ఉపరిభాగమున ఏకగ్రుటకు రి పరాకాశములు వీలు విమానమును విడిచెను. ఏమియు ప్రమాదములేదు.

బోల్టను సోదరుల మోసము

అల్లయన్య బ్యాంకు యభియోగము

లండన్, సెప్టెంబరు 21:— వాట్టూరుగారు అడ్డపాటు వేసినపుడు ఇట్లు ప్రత్యుత్తరము నిచ్చిరి:— ప్రతివాడుల కల్లు పుసు సంపూర్ణపరచి గలదు. అల్లయన్య బ్యాంకును మోసము జేయు నుద్దేశ్యముతో బోల్టను సోదరుల లెక్కల పుస్తకములలో ఎక్కిపడ్డలను వ్రాయ జేదనిరి. 1920 జూను ఆవల బోల్టను సోదరులు విస్తారముగ ఇ యియనట్లులను గొన్నట్లు గనుగొంటిని. ప్రత్యేక పుణ్యములై గ్రహించి తమ తీసినడబ్బు ఏమైనదో తెలియదు. ఈసమయమున ఇంజియాలో చాలవస్తువు వచ్చినట్లుల తెలియును. ఇందులకు ఒకకారణము రూపాయనస్తువులే. బిల్లులక్రింద బోల్టనులసొమ్ము 400000 పానులవరకు చిక్కుకొని యుండెను. ఇదంతయు 1920 సెప్టెంబరు 80 తేదీన జరిగినది. 1920 ఆక్టోబరు 19 తేదీకి బోల్టనుల ఆస్తి 800000 పానులు మొత్తము గలదు. అల్లయన్య బ్యాంకువారు బోల్టను బ్యాంకింగు పనిని తీసికొనుటచే 200000 పానులు వారి లెక్కలో జమకట్టలేదు.

రెపటివరకు విచారణ ఆపుచేయబడెను.

నేతవస్త్రముల దిగుమతి

జర్మనీ అన్ని నిర్బంధములను దొలగించుట

లంకామైదు సంతృప్తి

లండన్, సెప్టెంబరు 21:— జర్మనీలోనికి దిగుమతియగు నాలువరకులపై నున్న నిర్బంధము లన్నిటిని జర్మనీ తొలగించుట విని లంకామైదు వర్తకు లెంతయు ఆశ్చర్యము నొందిరి. చాల సంతోషించిరి. నిరుడు ఈసేదములను గూర్చి మార్పులకు ఆలోచించెదమని జర్మనులు వాగ్దత్త మొనర్చిరట. దాని ననుసరించి పూర్తిగా నిశ్చేదమును తొలగించిరి.

నాకా నమ్మ

ఆరంభలు క్యాసిలు నాక వయనముగుట

కేపుటపుక్, సెప్టెంబరు 21:— ఆరంభలు క్యాసిలు నాక 180 మంది ప్రయాణికులతో ఇంగ్లండుకు బయలుదేరెను. డచ్చి భాష మాట్లాడు దక్షిణ ఆఫ్రికా సైన్యములను 120 మంది నాకమీద గొంపోబడుచున్నారు.

జాతినమితి అసంబ్ధి

ప్రారంభ సమావేశము

జనీవా, సెప్టెంబరు 21:— జాతినమితి అసంబ్ధి సభ నేడు మరల సమావేశమైనది. జాతినమితి జేయుచున్న ఆరోగ్యసంరక్షక కార్యక్రమమును మరితర పనులను ఆమోదించెను.

వేల్పు యువరాజు

మెందోజా జేరుట

మెందోజా (ఆర్జంటైను), సెప్టెంబరు 21:— వేల్పు యువరాజుచటకు వచ్చెను. రైల్వే ఇంజనీర్లు శ్రద్ధతో పనిజేయుటచే రైలుమార్గము పయనమునకు తోడ్పడెను. మెందోజా గవర్నరుతో యువరాజు విం. దారగించెను.

ఇటలీ వైమానికుడు

హ్యంగుసా జేరెను. ఆస్ట్రేలియానుండి ఫిలిపైన్సు సార్వభౌమాగండా వచ్చిరి.

సెక్యూరిటీ ప్యాకు

ప్రధానసూత్రముల సంగీకరించుట

లండన్, సెప్టెంబరు 19:— జర్మనుల కంపిన మిత్రముండలి ఆహ్వానమునకు ప్రత్యుత్తరము వచ్చునకు సెక్యూరిటీ ప్యాకును గూర్చి సభ ఏ తేదీన జరుగునది తెలుటకు పీలులేదు. సభ స్వీకృతండులో జరుగునగాని ఇటలీలో జరుగుదు. అందుచే స్వయముగ సభకు ముసానినీగారు పోవుటకు వీలులేదు.

అసలువరకు లన్నిటిని సభలోనే పరిష్కారముజేసెదరు. సంతకముజేసినవారందరకును సమావేశ్యులుండుటకును, అంత్య పరిష్కారాధికారము జాతినమితికి యుండుటకును అందరను అంగీకరించిరి. ఎవరైన దరిద్రత్తిచే వారిపై సంతకముజేసిన ప్రభుత్వముతో గ్రేటు బ్రిటను పోగును.

ఆర్మిక్రమగ ఎవరైన దరిద్రత్తి మోదబడుచు ఆల్లయన్యము చేయుటకు వీలులేనపుడు జాతినమితికి డెలుపవలెను.

బ్రిటిషువారు ముసల్మాను పక్షపాతులనుట

లండను స్పెయిను రాయబారి ఆక్షేపించుట
లండన్, సెప్టెంబరు 19:—లండను స్పెయిను రాయబారి బ్రిటిషుపత్రికలలో కన్పించు మరాఠీ సమర వ్యవహారము తీవ్రముగ ఆక్షేపించును స్పెయిను ప్రతిపక్షముగ బ్రిటిషుపత్రికలను స్పష్టముచేయుచున్నది. దానిని పురస్కరించుకొని బ్రిటిషువారు నున్న కొందరు స్పెయిను వ్యక్తులు బ్రిటిషు ముసల్మాను పక్షపాతిగ ప్రవర్తించుచున్నదని దూఱుచు వ్రాయుచున్నారు. ఇతరు లెవరు సహించని తురుష్కచర్యలను గ్రేటు బ్రిటిషు సహించుచున్నదట. కోపియాదనును బట్టుకొన్న పుదు స్పెయిను స్పెయినులు ఊరేగుచు రిఫుల డెవులను, నాలుకలను దారముతో గట్టి తను సన్నీలమీద ప్రహరించుచు తేరియాచున్నది.

మహిళలు సమస్య

ఇరాకువారు బ్రిటిషుపైన్యమును గోరుట
లండన్, సెప్టెంబరు 22:—ఇరాకు సరిహద్దునుగూర్చి ముందుగానే జాతిసమితి తీర్పు సంగీకరించుటకు తురుష్కలు నిరాకరించుటచే తురుష్కల ప్రాతిపదికలను విరోధభావమును జూచి ఇరాకులో ప్రజలు బ్రిటిషుసేవలను గోరుచున్నారని వైపు మిస్సెరు కెజుటపత్రికలో జనీవా విలేజిరి డెలుపుచున్నాడు.

సోవియటు - పోలండు చిచిరనుగారి వయనము.

లండన్, సెప్టెంబరు 17:—చిచిరనుగారు వార్షిక డెలివరీ కేసు ఏనుచున్నారోయని జాతిసమితిలో పలువిధములుగ ఆలోచించుచున్నారు. బ్రిటిషు సామ్రాజ్యమునకు ప్రతి కూలముగ ఆసియా వర్తకము స్వేచ్ఛగా జరుగుటకు పడనుటి భాగమందున్న పోరుగువారిలో ఒకరినికే కేసు కోరుతున్న పోలండుతో వైఫల్యము జేసికొనుటకును ఈ పరిణామము సాగించెనని కలెంచుచున్నారు.
పోలండులో కొందరు పరాసులపట్ల ఆశాభంగము కైరి. జర్మనీయన్న భయపడుచున్నారు. అందుచే సోవియటులతో నైన ఒకరినికే కేసు కోన్న కొంతవరకైన పోలండుకు భయము లేకుండునని అనుకొనుచున్నారు. రాబోవు మెల్తుల సమావేశము సమయముననే ఇతడు బయలుదేరుట ప్రాంసు జర్మనీతో భయము గలుగుటకు సంధియములేదు. కాని ఆట్టి ఒకరినికే సాగదని కొందరునుచున్నారు.

ప్యారిసులో తపావాండ్ర నమ్మె

2 గంటల నమ్మె గట్టుట - ఆఖరు హెచ్చరిక
ప్యారిస్, సెప్టెంబరు 21:—పెర్లెగ్రాము పెర్లెగ్రాను పనివాండ్రు రెండుగంటలు పనిచేయుటకు నమ్మెగట్టిరి. ప్రపంచములో సంబంధము ఆసియాను తక్షణము, హెచ్చరికలను బోనసును ఇవ్వరలెనని నమ్మెభారులు గోరిరి. ప్యారిస్ న్యాయశాఖ యని నిర్దాంతము సంగీకరించిరి.
రెండుగంటలవాళ నమ్మెగట్టిరి. అధికారులు ఆఖరు హెచ్చరిక ఇచ్చెను. నిట్టిసభలు లేవు. నమ్మెభారులు పెర్లెగ్రాను పెర్లెగ్రాను కేసులో నుండి రాయబారులనాయకు లిచ్చు నుపన్యాసములను వినుచుండిరి.

విచిత్ర రాజసూయము

సోమయాజి అగ్నిప్రవేశము చేయుట
మహారాజ మజురి కుటుంబమునకు తెలిసిన స్వామి రత్న దాసు (అజ్ఞా) గారు ప్రపంచమున పవిత్ర మొనరించుటకు లెహరు రాష్ట్రమున చాంపరాను పండలమున బాస అను గ్రామమున నవంబరు నెల 12 వ తేదీని రాజసూయము చేయుటకు నిశ్చయించిరి. 1081 మణుగుల బరువుగల కట్టెని చితిపేర్చి ఆ స్వామి దానిపైని మార్చుడును. ఆచితకి అగ్ని రసల్పాల్పివెరు గాని ఆస్వామికి ప్రాణాపాయము కలుగదు. కనుగొందకుండ వెడలినప్పుడు. ఈ విచిత్రయాగమును చూచుటకును ధనసూయము చేయుటకును చాలమంది రాజులును మహారాజులును అనుటికి వెళ్లెదరు అని సెర్కిలెటు (పాట్నా) పత్రిక వ్రాసెను. ధర్మరాజుజేసిన రాజసూయ యాగమునం దా మహారాజ చితిపేర్చెనెక్కి సుప్రాబుండై వెడతవచ్చినటుల శ్రీమన్మహా భారతమునం దెవలను న్యాయశాస్త్రమును నడిచి యుండి లేదు గాన నిది విచిత్ర రాజసూయమునకే కనబడుచున్నది.

Dispute of guardianship of minor son in the custody of the mother befriended by the court of wards versus, Sri Raja B. Satyanarayana Vara prasada Rao Bahadur Zamindar garu of South Vallur Part II.

Owing to the thrilling sensational emotion of the case several practioners, barristers, visitors, crowed the chambers and halls with great excitement to hear the trial of this case.

In the appeal against Justice Waller on the original ordinary civil jurisdiction petition letters patent appeal was preferred to keep Justice sitting with Justice Reilly. The learned advocate general contended that the Court of Wards with or without jurisdiction assume management of the Minor's Estate and Minor since it was a divided estate and had a disqualified proprietor where no civil court may question their action. High Court may not interfere since he was separated from his father. But Mr. Alladi Krishnaswami Aiyar contended that the high court on the original side in Hebeas corpus could exercise the powers of chancery exercised in England.

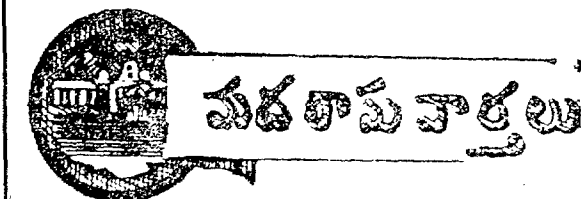
And High Court has full powers over infants and minors within their equitable jurisdiction to issue mandamus to bring the boys to the court and contended that mere divided status are the discretionary powers with the court of wards resting in them appointing the wards next reversioner the mother as his guardian. She was not appointed by civil court but the collector appointed her and the procedure in the court was closed for any further procedure.

The statute under which the Zamindar applied for the custody of the minor son still prevailed and it was not within the court of wards to change it since legislature did not contemplate the presence of the father when this act was amended by the court of wards. So the high court power prevails and they must interfere. By the assumption of court of wards management over the boy it cannot affect the hereditary rights of a father which are broad, wide and sacred and must be exercised according to common law of courts and such wards committed breach of law in their action appointing the mother as his guardian. Now since the high court has the powers to veto the same, two powers cannot conflict on law. Since court of wards act especially saves the supreme court powers which does not contemplate to over-ride the high court when this act was amended. Until legislature defines the law in clear and specific words and until it changes the common law, court of wards cannot over-ride the personal rights of a father by any of their personal taste and fancy and vagary of their senses of caprice and shades of lights. So long as the guar-

dian, wards act and law of parliament is unaltered and father is not made unfit and disqualified to have the son no subordinate legislation can interfere with the acts of parliament and it would be total failure to meet the ends of Justice of analogy of equity and equality; and fact: Upon the court of wards, Justice of supreme court of law who represent King of England must have jurisdiction to control. And as such the case was referred to the full bench of 7 Judges, on Tuesday 22nd Sep. '25.

The governor in council appointing the Collector as Guardian was with-in the meaning of the Section and does not supersede from High Court interference since it contemplates, one that has been deprived of the right by law of court.

Sree Raja B. Satyanarayana Varaprasada Rao Bahadur garu

బందరు యువజన సంఘము
ఈసంఘము 18 వ వార్షికోత్సవము అక్టోబరు 21 న జేసిన జరుగును.

రాకపోకలు:— గా|| సర్. సి. కె. రామస్వామి అయ్యగారు, మహాన్యుర శాస్త్రాచార్యులు ఎ. ఎ. ఎ. బి. సి. గంగూరీ (యాసంపాపానియ) నేడుచున్న వచ్చిరి. గా|| ఎ. పి. పాల్వోడూరి నిన్న రాత్రి మదరాసు కిడిరి. గా|| ప్రాసాదు కాండేలూరు, రామనాథనుగారు, గా|| హనుగారితో నూడ మదనపల్లిలో బి. ఎ. రంగతిరి విశ్వవిద్యాలయము క్రింద చేర్చుకొనుట గూర్చి విచారించబోయి నేడు తిరిగి వచ్చిరి.

ఎన్నిక తగవులు కేసుల విచారణ

టి. నానునాయుడు, కీల్వకు అభ్యర్థి ఏజంటు సారథి యను మోటారు డ్రైవరు ఎన్నుకు పోలీసు కోర్టులో వి. చక్రయ్య హమీదుఖాను, భక్తవల్సలునాయుడు, మరి నల్లరపై తన్ను 15 వ తేదీన కొట్టినట్లుగా ఫిర్యాదు జేసెను. అనాడు రిప్పనుభవమునకు ఫిర్యాదు వేడమెట్లెమ్మయ్యగారు చక్రయ్య చెట్టిగారు అతని బంధువు కొట్టినయ్య, హమీదుఖానుగారు కర్రతో తిప్పె కొట్టినయ్య ఫిర్యాదు జేసెను. కేసు అక్టోబరు 2 వ తేదీకి నానునాయుడు వేయబడెను.

టి. నానునాయుడుగారి దేవబంబుర రత్నం షాఫీముహమ్మదుగారిపై డెట్టిక కేసు తిరిగి అక్టోబరు 2 వ తేదీకి నానునాయుడు వేయబడెను.

డా|| ఆశిర్వాదము ఏజంటు పురహా త్రయంబరయ్య కె. శ్రీరాములునాయుడు షాఫీముహమ్మదు, గార్ల మున్నగు వారిపై డెట్టిక కేసు నేడు విచారించబడెను. శ్రీరాములునాయుడు షాఫీముహమ్మదుగారిపై మన్న చావీలను ఫిర్యాదితరపు వకీలు సరకు జేయలేదు. ఇరువురపై నేరములు డెట్టికెను. కేసు అక్టోబరు 2 వ తేదీకి నానునాయుడు వేయబడెను.

జ్వరబాధచే చనిపోవుట
నారాయణనాయుడు అను 24 ఏండ్ల మహిళా శత్రు ప్రాప్యకు ఎన్నుకుటలో తీవ్రముగ జ్వరమువచ్చుటచే ఆతివాను నాడు జార్జిటౌనులో నున్న తనమిత్రునివద్దకువచ్చెను. ముత్తుడు రాత్రిమందిచ్చి పండుకొనరెట్టెను. 9-80 గ తిరిగిమందిచ్చుటకు జూడగా కోగి రుగిగిలో తలొండెను. వెంటనే మట్టుప్రక్క అంబయ వెడకిరి. పోలీసువారికి రిపోర్టుజేసిరి. పరునాడురాత్రి ఆయింటి నూతిలో కనము దొరికెను. జ్వరబాధచే నూతిలో బయలుకునని దలంచిరి.
క్రీష్ణప్పనాయకను చెరువులో 40 ఏండ్ల మగవానిశవము పోలీసువారికి నేడుచున్న గానించెను. ఎన్నునయియింక సు నిర్దిష్టపడలేదు.
జూలయిలో నూతలత్తులం చెరువునందు 60 ఏండ్ల ముసలిదాని శవము దొరికెను.

చెన్న పురి కార్పొరేషను

మురుగుకాల్వల సైఫనుల నుచితముగ నొనగట్ట గురించి చర్చ

అదనముగా నమానేతము గావదెనను

నూచనలు నిరాకరింపబడుట

చెన్న పురి కార్పొరేషను సభ నిన్నటిసాయంత్రము, 21

తేదీకాచలం చెట్టిగారి యభ్యుత్పత్తికింద సమావేశమయినపుడు, మురుగుకాల్వలపై అచరణలోనికి వచ్చునట్టికే యొన్న డింక్లను నిర్మింపజేసి, సైఫనుల నుచితముగ నిర్మించవలెనను తీర్మానము పై దీర్ఘమనవర్చ జరిగినపిదప, సభవారీచే నంగీకరింపబడెను. సభాకార్యక్రమము చాలవరకు నిలిచిపోయియుండుటచే వానిని పరిష్కరించువరకును ప్రతినివారమును ఉదయము 11 గంటల వరకును సమావేశము గావలెనను ప్రతిపాదనపై కొంత చర్చ జరిగినది. సభ సమావేశములచే నిరాకరింపబడెను. కానియు సభ్యులు సరాసరి కార్పొరేషను సబార్డినేటు అధికారులకు త్రై దువుల నొసగరావను సర్క్యులరును నిరసించుచు నోటీసు నొస గిన తీర్మానమును కమిషనరుగారి సమాధానము వినిన పిదప వ్యాసారావుగారు రుపసంహరించుకొనిరి.

కార్పొరేషను కార్మికులకు కాజుయలు సెలవు

వి. చక్రవర్త్యుచెట్టిగారు:—“మునిసిపలు వర్కు సాపు లలోను, నాటరు వర్కునందును, నూవేజి పంపింగ స్టేషనులు మొదలగువానియందు— రెండువత్సరములు పనిచేసిన కార్మికులకుం దరకును పూరితముమీద సంలితు 15 దినముల సెలవు నొసగ వచ్చును” అను తీర్మానమునుపాదించుచు, ఇట్టి సెలవు నొసగుటకు కమిషనరున కధికారములేదని ఆడిటరు నుడువుటచే నీ తీర్మాన మనసరమయ్యెననియు కార్మికుల కీమాత్రము విరామముయినను అనసరమనియు నుడివెరి.

డా. సి. నరేశమొదలిగారు బలపరచిన: పిదప తీర్మా నమేకగ్రీవముగ నంగీకరింపబడెను.

శనివారపు సభలు

చాలకాలమునుండి సభాకార్యక్రమము నిలచియుండుట చే వానిని పరిష్కరించువరకును ప్రతినివారము ఉదయము 11 గంటలవరకు సాయంత్రము అయిదుగంటలవరకును కార్పొరేషను సవి సమావేశము గావలసినదని కోరుచు కొంతమంది సభ్యులు పంపిన రిక్విజిషనును అభ్యుత్పత్తి సభవారీయెట్టుకు థెచ్చెను.

కె. వ్యాసారావుగారు:—ఉదయమునుండి సమావేశము గావలసియున్నచో మధ్యాహ్నము ఫలహారముల నెవరోసంగ దరు? ఎన్నికలలో విజయమందిన స్వరాజ్యపక్షమువారోసంగ జరగా? (నవ్వు)

భి. కృష్ణకర్తయ్య చెట్టిగారు:—“స్వరాజ్యపక్షము వారు ఫలహారముల నొసగవలసినదని వ్యాసారావుగారు తీర్మా నము నుపాదించినచో, అందుకు మేము సిద్ధముగ నేయున్నాము. (తిరిగి నవ్వు)

అభ్యు:—శనివారము సభలు చెట్టుచో అధమము. 15 గురు సభ్యులైనను హాజరగునట్లుండవలెను. లేనిచో, సభజరుగు ననుకొని వచ్చు సభ్యులకు చాలకష్టమగును.

ధనపాలు మొదలియారగారు:— ప్రతిపాదనలో దెలుపబడిన కాలనిర్ణయము సామాన్యచారమునకు చాల విరుద్ధ మగు నున్నది. సాయంత్రము 8 గంటలనుండి 5 గంటలవరకు సమావేశమగుచో నవి బాగుండును. డి. బి. జి. నారాయణస్వామి చెట్టిగారు రివిషయమై చర్చను మరియొక సమావేశమునకు నిలిపి యుంచవలెననియు ఈలోగా సభ్యుల అభిప్రాయములను దెలిపి కొనసరే ననియు గోరిరి.

సామి వెంకటాచలం చెట్టిగారు:— సభ్యుల అభిప్రాయ మును దెలిపికోనుట కిది యొకమార్గము. చాల తీర్మానములును, స్థాయిసంఘముల ఫిర్యాదులును గూడ చాల నెలలుగా నిలిచియు న్నువి. పురపాలక సంఘకార్యములను, పరిపాలనను సాధనముగ నిర్వహింపవలె ననినయెడల నీకార్యక్రమమును త్వరితముగ పరిష్కరింపవలెను.

పి. కుమారస్వామి చెట్టిగారు:—“కార్పొరేషను సభ ప్రతి మంగళవారమును శుక్రవారమును సాయంత్రము 6 గంటల 7 గ వరకును సమావేశము గావలెనని నూచించుచు, శని ఆదివారములందు, వర్తకులు మొదలగువారందరు తమ ఆరోగ్యము కొరకు అడవియారవకును, సముద్రతీరమునకును జనుచుండునని యు అందుచే శనివార మనుకూలముగ నుండదనియు నుడివెరి.

అభ్యు:— పురపాలక సంఘ నివేదికముపై సభ్యుల అభిప్రాయములను అక్టోబరు 1 వ తేదీలోగా ప్రభుత్వమువారికి

అందజేయవలసి యుండును. అందుచే రేపు గురువారమున సభ్యు లు సమావేశమగుటకు సమ్మతింతురని నమ్మెదము.

వచ్చే గురువారముగూడ సమావేశమగుటకు సభవారి అభిప్రాయమును గమనింపగా సమ్మతిందిరి.

తరువాత కుమారస్వామి (కే. పి. గా. రి. మా. చ. న. న. వోటునకు బెట్టగా వీగిపోయెను.

కె. వ్యాసారావుగారు:— ఈ యెండులలోజులలో 11 గంటలకు వచ్చుటకష్టమని దెలిపి ఏదినమునైనను మధ్యాహ్నము 8 గంటలకు సభ సేర్వీకరవలెనను నూచనను బలపరిచిరి.

వ్యాసారావుగారి నూచనను గోటువకు బెట్టగా అధిక సంఖ్యాకులచే నిరాకరింపబడెను.

తరువాత మొదటి తీర్మానమును వోటునకు బెట్టగా స్వరాజ్యపక్షమువారు 2 మంది మాత్రము అనుకూలముగను 15 గురు ప్రతిపూలముగను వోటులేయుటచే నిరాకరింపబడెను.

సభ్యులు — సబార్డినేటు వుద్యోగులు

“కమిషనరుగారు రేటు పేయర్ల సౌకర్యముల గురించిన విషయములందు తమ నూచనలను కార్పొరేషను సబార్డినేటు వుద్యోగులకు సరాసరి పంపవలదని సభ్యులనుగోరుచు పంపినరహా స్వపునసర్క్యులరు చిరకాలమునుండి వచ్చుచున్న ఆచారమునకు విరుద్ధముగనున్నదనియు సభ్యులహక్కులకు భంగకరముగనున్నదనియు నీసభవా రెంచుచున్నారు. 2 వ సర్క్యులరు ననుసరించి కమిషనరు సబార్డినేటు వుద్యోగులకొసగిన నూచనల నుపసంహరించుకొనవలసినదని అభ్యుత్పత్తి కమిషనరును గోరవలెనని సభవా రెంచుచున్నారు.”

అని వ్యాసారావుగారు నోటీసునొసగిన తీర్మానములు చర్చకువచ్చెను.

కమిషనరుగారి సమాధానము

ప్రతిర్మానముల నుపాదించుటకు ముందు అభ్యుత్పత్తి కమిషనరుగారు రొసగిన సమాధానము జదివెరి. “చెన్న పురపాలక సంఘ కాసనముక్రింద కార్పొరేషనుపాఠాధికారి కార్యమం తయు అందుచే, కార్పొరేషను నుద్యోగులు చేయవలసిన పనుల నిర్ణయించుటకుగాని పరిశీలించుటకుగాని అతని కొక్కనికే అధికారము గలదు. మునిసిపలు పనుల నిర్వహణలో లోపములు గలిగినపుడు ను, మునిసిపలుసంఘ అస్తి వ్యర్థపరుపబడు చున్నప్పుడును, ఏ ప్రదేశమునకైన నేసదుపాయమైన గావలసియున్న యెడలను, సరియగు అధికారికి దెలియజేయుటయే కార్పొరేషను సంఘ సభ్యుల అధికారము. (సెక్షను 25) సరియగు అధికారి యనగా కాన్సిలుగాని, స్థాయిసంఘముగాని, కమిషనరుగాని అని మాత్రమే అర్థము. (సెక్షను 4) అందుచే సబార్డినేటు వుద్యోగుల కివ్వవలసినవిషయంబు కన్పియింపబడదు లేదు. దీనిని బట్టి సబార్డినేటు వుద్యోగులతో నుత్తరప్రత్యుత్తరములు జరుపుటకుగాని, సరాసరి వారికి వుత్తరప్రత్యుత్తరములను పని నుండి తీసుకొనిపెట్టుటకుగాని సభ్యులకు హక్కులేదు. ఇట్టి యుత్తరప్రత్యుత్తర సబార్డినేటు వుద్యోగులు గూడ పనుల నిర్వహణమున చాల నిర్లక్ష్యము జూపుచున్నారు. ఈపద్ధతివలన, మంచి పలుకుబడిగల కాన్సిలరులు చెప్పిన పనులల్లె సబార్డినేటు వుద్యోగులు వెంటనే యంతాహముతో నిర్వర్తించుచు న్నారు. పలుకుబడిలేని సభ్యుల ఫిర్యాదు లరక్కారోధములగు చున్నవి. ఇట్లు అవాంఛ నీయముగ పద్ధతిని తొలగించి సరియగు పద్ధతి సేర్వీకరచుటకుగాను ఈక్రింది సారాంశముగల రహస్య లేఖను ప్రతిసభ్యునకును అందజేసితిని.

“మీ రేటు పేయరుల యోగక్షేమములకు సంబంధించిన నూచనల నన్నిటిని, సబార్డినేటు ఉద్యోగులకు గాక, సరాసరి నాకే పంపవలసినదని గోరుచున్నాను. మాదివిజనునకు గావల సిన విషయముల పట్టిక నాకు జేరగనే ఆవిషయముల మీతో గలసి విచారింపి తగుసదుపాయముల నొనర్చుటకుగా నొక కార్యక్రమము సేర్వీకరచెదను. ఆవిషయము లెప్పుడు పరిశీలంపబడునో ముందుగ దెలిపెదను. ఈవిషయమున త్వరలో జవాబు నొస గినయెడల చాలకృతజ్ఞుడను.”

నేను పైనదెలిపిన యభిప్రాయములను మదరాసు పుర పాలకసంఘ కాసనమందలి 4, 9, 25 సెక్షనులచే బలపరుచు చున్నాను.

పురపాలక వ్యవహారములందు ప్రామాణికు డగు హెచ్. ఎస్. ఎస్. పారెస్టుగారు గూడ “ఇండియను మునిసిపాలిటీ” అనుగ్రంథమునం దీయభిప్రాయమునే బలపరుచు చున్నాను.

ఈ సందర్భమున నొక సభ్యునిచే నోటీసు ఒసగబడి తీర్మానమువలన కమిషనరుయొక్క అధికారమంతయు భగ్గును గును. అట్టిచర్చ అకాస్త్రియము నగరపరిపాల కావ్యములకు భంగకరము. అంతియగాక, కార్పొరేషనుపాఠాధికారి యంత్రము సరిగ నడచుట కవసరమగు క్రమశిక్షణకు వ్యతిరేకము.

డి. జి. నారాయణస్వామి చెట్టిగారు రివిషయము చాల కష్టమైనదగుటచే చర్చను నిలిపియుంచవలెనని ప్రతిపాదించిరి. కె. వ్యాసారావుగారు ప్రతిపాదనను బలపరుచుచు ప్రతిపాదన

సెగ్గనియెడల తా నాతీర్మానము నుపసంహరించుకొనెద నని నుడివెను.

వోటునకు బెట్టగా చెట్టిగారి ప్రతిపాదనము వీగిపోయె ను. అంతట వ్యాసారావుగారు తీర్మానము నుపసంహరించు కొనిరి.

ఇండ్లకు కార్పొరేషను ఖర్చుపై మురుగు కాల్వల సైనులు

పి. కుమారస్వామి చెట్టిగారు:— అందరు గ్రాండు డ్రెయినేజి నిర్మింపబడినపుడును భవనములకు మురుగుకాల్వల సైఫనులు లేనియెడల వానికన్నిటికిని కార్పొరేషను వ్యయము మీద నిర్మింపవలెను అను తీర్మానము నుపాదించుచు, క్రొత్త మురుగుకాల్వల పద్ధతి నాచరణలోనికి దేబడినపుడు కార్పొరేషను వ్యయముపై కొన్ని భాగ్యవంతుల ఇండ్లకు సైఫనులు నిర్మిం పబడెననియు కొన్ని వదలివేయబడెననియు, అట్లు వదలివేయ బడిన గృహములకుగూడ కార్పొరేషను వ్యయముపై సైఫనులు నిర్మింపవలెనని దీర్మానముగోరుచున్నదని నుడివెరి. అట్టి సైఫ నులు లేనికారణముచే నిప్పుడు చాలమంది బీదలు గృహములను ప్రాసెక్యూటి జేయుచున్నారు. పి. భక్తవత్సలునాయుడుగారు ప్రతిపాదనను బలపరిచిరి.

సామి వెంకటాచలం చెట్టిగారు:— అట్టిగృహములకు ఒకటి కంటే నెక్కువ మురుగుకాల్వలున్నయెడల అన్ని కాల్వలకును సైఫనులను కార్పొరేషనువారే నిర్మింపవలెను అను మాటలను గూడ జేర్చవలసినదని ప్రతిపాదించిరి.

ప్రతిపాదనపైనను, సవరణపైనను దీర్ఘ మగు చర్చ జరిగి తరువాత అంగీకరింపబడెను.

బొంబాయి కాటను మార్కెటు నేటి (23 వ తేది) ధర

నీప్రిలు—మే—బ్రోచి— 432-8-0, 432-0-0, 432-8-0
డిశంబరు—జనవరి—బ్రూ— 415-0-0.

“బ్లీచింగ్ రిఫ్టరులన ధర తగ్గినచో కొనుట కనుకూలము” అని 22 వ తేదీని న్యాయాయునుండి నాక్టను కంపెనీవారు తింతివార్త నంపిరి.

(కీ.పెను)

తుపాకులు (Rifles)

ప్రత్యేక ధరలు

కొంత కాలమువరకు మాత్రమే

350 బోరు, షిల్ చెప్టరు రిపీటింగ్ రైఫుల్, స్పీర్లింగ్ రో సైట్, ప్రంటు బిడ్ సైటుతో అమర్చబడినది. ధర రూ. 180.
351 బోరు ఆల్ మాటిక్ రైఫుల్లు యు. ఎస్. ఏబిల్ చెప్టరు రిపీటింగ్ ఆరము కంపెనీవారిచే తయారుచేయ బడినది. ధర రూ. 180.
44 బోరు హాఫ్ మాగజై ను రిపీటింగ్ రైఫుల్. డబ్ల్యూ. ఆర్. ఏ. కంపెనీవారిచే తయారుచేయబడినది. ధర రూ. 60.
పుల్ మాగజై ను రైఫుల్. డబ్ల్యూ. ఆర్. ఏ కంపెనీ వారిచే తయారుచేయబడినది. ధర రూ. 65.
22 బోరు, తంబ్ బ్రిగ్గర్ మాడల్ రైఫుల్, డబ్ల్యూ. ఆర్. ఏ. కంపెనీవారిచే తయారుచేయబడినది ధర రూ. 20
,, ,, 1902 మాడల్ ధర రూ. 25

Spencer & Co, Ltd. Madras.

మాత్ర సంబంధమైన వ్యాధులచే గలిగిన అతినరముల బలహీనతకు అత్యద్భుత నివారిణి

నేను అరియకుడిలోనున్న నాటుకోట నగరత్తొర సంఘ మునకు చేరిన వ ర్తకుడను. కడచిన కొన్ని సంలిరముల నుండి నేను మాత్రసంబంధ వ్యాధిచే గలిగిన అతినరముల బలహీనత చేతను బాధపడుచుంటిని. నేను అంగ్ల, ఆ యు ర్వే ద ఔషధములను వాడితిని గాని అతి స్వల్పగుణముగూడ గలుగ లేదు. ఇన్ జెక్షనుల వలనకూడ నయము కాలేదు. అర్బుష్ట వశ మున నా స్నేహితుల సిపార్సుచే నేను ప్రస్తుతము వద్రాసు ఆర్మియన్ పీథిలో నెం 72 రు గృహము నందుండు పండిత స్వామి ఎస్. శ్రీనివాస అయ్యంగారి వద్ద చికిత్స ప్రారంభించి తిని. స్వల్పకాలములోనే నాకు గలిగిన పూర్తి నుగుమునకు అత్యాశ్చర్య పడుచున్నాను.

ఎస్. కె. లక్ష్మన్ చెట్టి,

అరియకుడి, రామనాథజిల్లా.

21-9-25

డాక్టరు వేమూరి రామకృష్ణారావు పంతులుగారు పి.ఎచ్.డి.

మాకు ప్రకటనార్థ మంపబడినది

శ్రీ పితాపురం రాజావారి కాలేజీ ప్రెసిపిటు వేమూరి రామకృష్ణారావు పంతులుగారు ఎమర్సన్ మీద వ్యాసముద్రాపి నందులకు కలకత్తా విశ్వవిద్యాలయమువారు పి.ఎచ్.డి. డిగ్రీని నొసంగిరి. తెలుపుటకు సంతోషముగా నున్నది. వీరు బందరులో 1876 సం॥ నవంబరు 29 వ తారీఖున జననమొందిరి. అచటి హిందూ హైస్కూలులో చదువు పూర్తిచేసికొని నోబిలు కాలేజిలో 1895 సం॥ పట్టపరీక్ష గలుపొందిరి. ఆసంవత్సరపు ఉత్తరాది పట్టభద్రులలో ఫీరే యింగ్లీషులో మొదటి వారసులచే "మెగ్నాల్" పతకము పొందిరి. ఆసంవత్సరమే వీరు భార్యావియోగులై యిప్పటివరకు తిరుగ వివాహములు కాక కాలము గడపుచుండిరి. వీరి జీవితమునకు ఆదర్శపురుషులును, గురువులు నైన సో రఘుపతి వెంకటరత్నంనాయుడు గారు. గురువుగారి వలెనే వీరును ఉపాధ్యాయత్వమునందే జీవితము గడప నుద్ద్యుక్తులై తాము జరుపుకొనిన నోబిలు కాలేజీ లోనే ఉపాధ్యాయులుగా మొదలు ప్రవేశించిరి. ఆ పు డే ఎఫ్. ఏ., బి.ఏ. క్లాసులకు అధ్యాపకులుగ నుండిరి. రెవరెండు క్లాసుల దొరవారికి వీరియందు చాలా దయ. కారణంతరము లచే వీరు పోలీసు, రివిన్యూ, మ్యూనిసిపలు డిపార్టుమెంటులో పనిచేసి చివరకు గురువర్ణుని ఆజ్ఞచే యీ కాలేజిలో ఇంగ్లీషు ఉపన్యాసకులుగా 1910 సం॥ జూలై 4 తేదీన దయచేసిరి. ఇచటినుండి కలకత్తా నగరమునకు వెళ్లి రెండుసంవత్సరము లచటి ప్రెసిడెన్సీ కాలేజిలో చదివి 1923 సం॥ లో యింగ్లీషులో ఎం. ఏ., పరీక్షయందు కృతార్థులైరి. అందు వీరు స్త్రీల యందు గౌరవభావము గలవారని గాబోలు మొదలు స్త్రీని, తరువాత వీరిని విశ్వవిద్యాలయమువారు క్రమ మెంచిరి! వీరు తమకు గల యింగ్లీషు పాండిత్యముచే చచటి దొరలను కూడ మెప్పించిరి. నేటికి దాని ఫలిత మీ దిరుదువల్ల ప్రపంచమునకు వెల్లిడి యయినది. శ్రీ నాయుడుగారు విశ్రాంతిచెందిన నాట నుంచి (1919) వీరు కాలేజీ ప్రెసిపిటు పదవి పొంది, గురువు లను మించిన శిష్యు లనిపించుకొనిరి. అట్టివారింకను మన విశ్వ విద్యాలయములో సిండికేటు మెంబరు కాకుండుట ఆశ్చర్య ముగా నున్నది. ఈ పి.ఎచ్.డి. డిగ్రీ మన ఆంధ్రులలోనే కాదు, రాజధానిలోని స్వదేశీయులలో గూడ మరి యెవరి కిని యింతవరకు లభింపదయ్యె. ఇంతటి మహోన్నత డిగ్రీని పొందిన శ్రీ రామకృష్ణారావు పంతులుగారికి భగవంతుడు చిరా యురారోగ్యము లొసంగును గాక!

మాన ప్రోల్లాసిని మాత్రలు

30 మాత్రలు 0-10-0 (వది అణాలు)

వెలసలభము! (ప్రాప్తభర్తృప్రత్యేకము) గుణమధికము! శరీరములో ఉష్ణాధిక్యముచే కలిగిడి ప్రైవేట్ కాకల కీమాత్రలు దివ్యావృత్తము. అతీర్ణము, అరుచి, అపుంజిత్తులు, అగ్నిమాంద్యము, అతిదాహము, ఎక్స్క్లెట్లు, సర్వాంగముల యందు బలక్షయము, పిక్కులు, పార్శ్వములు, శిరస్సు, ప్రేళ్లు, అల్గులు మొదలగువానియందు గలిగిడి నొప్పలను బోగొట్టి దేహమును మంచి ఆరోగ్యమునకు దెచ్చును. ఈమాత్రలు మేహవాతనొప్పలను వెంటనే మాన్పును. ఇందు అనేక ఓషధులు చేరినవి. అనుభవముగల ఔషధ మగుటచేతను పరమహంసక్రియ యని చెప్పవచ్చును. ఒక్కసారి వాడినచివ నీజము తెలియగలదు.

చిరునామా:— (1078)

ఆయుర్వేద వైద్యనిలయం, పోస్టు నిడుమోలు, ఎలకుర్రు, కృష్ణాజిల్లా.

ప్రకటన

బయలుయూరులలో నున్న మాకాతావారుల సౌకర్య ర్థమై బెంగళూరు, మానూరు, కోలూరు గోల్లపల్లి, మెర్కరా, కోయంబత్తూరు, తిరుచినాపల్లి మొదలగు చోట్లయందు గల ప్రాంతాలయందు తుపాకులు, రైపులు, అమ్యునిషన్, తుపాకులు కాల్యుటకు కావలసిన పరికరము లన్నియు నుంచి యున్నామని సంతోషముతో తెలుపుచున్నాము. గనుక వివరము లకు వ్రాసిన తక్షణమే బదులు వ్రాయబడును.

Spencer & CO., Ltd., Madras.

ఆంధ్ర భారతీ తీర్థ-వేటపాలెం

నాల్గవరోజు చర్య

వధ్యాన్నము గం 4 లకు సభ ప్రారంభమైనది. శ్రీయుత నాటకరంగోధారక నెల్లూరు నాగరాజరావుగారి రథ్య త్తులుగ నుండిరి.

శ్రీయుత బి. టి. రాఘవాచార్యులవారు ఇప్పటి నాటకభా పరిస్థితులను, భారతీయసాంప్రదాయసారముగ చతుర్విధాభినయమును, నాట్యరత్నాభ్యుదయముగ విశదీకరించిరి.

శ్రీయుత రామయ్యం సర్వేశ్వర శాస్త్రిగారు తమ యనుభవములను బట్టి వటులు నెరవేర్చన సిన కృత్యములను గూర్చి యుపన్యసించిరి.

శ్రీయుత ఆర్. యస్. వెంకట్రావుగారు నాటకము లందలి హాస్యరసపోషణమునుగూర్చి మాట్లాడుచు అభినయ పూర్వకముగా హాస్యప్రకరణమును చూపిరి.

శ్రీయుత అమరవాది హనుమచ్ఛాస్త్రిగారు నటుల లోపములను గూర్చి ముచ్చటించుచు భరతమునిబృందమును పోషింపవలసినదని కళాభిమానుల బ్రార్థించుచు ఆంధ్రభారతీ తీర్థవారిని ఈ కళానిలయమునుగూడ తమ విశ్వవిద్యాలయము లో గలుపునట్లు ప్రార్థించిరి.

శ్రీయుత బుర్రా శేషగిరిరావు పంతులుగారు పాట పరిచుచు ఉద్దేశ్యములను తెలియజేయు నాట్యకళకూడ విశ్వ విద్యాలయసారస్వతములో ప్రధాన అంగముగ నున్నట్లు నిరూ పించిరి.

వీరవ అధ్యక్షులు నాట్యకళా సంస్కరణమునుగూర్చి మాట్లాడుచు ముందు ప్రేక్షక సమూహము సంస్కరింపబడ వలెననియు తరువాత నాటకకవులు సంస్కరింప బడవలెనని యు వీరుభయలు సంస్కరింపబడినగాని నాటకకళ వృద్ధి బొంద నేరదనియును జెప్పిరి.

అధ్యక్షులకు వందనములతో సభ ముగిసెను.

రాత్రి ప్రతాపరుద్రయనాటకము ఆంధ్రభారతీ తీర్థ నాటక పరిషత్తువారిచే ప్రదర్శింపబడెను. కాని యందుకు కొన్ని యాటంకములు సంభవించెనని నడుపుట కెంతయు చింతించువామను. శ్రీయుత పెద్దిభట్ల చలపతిరావు పంతులు గారు ప్రతాపరుద్రుడు పేరిగాడుపాత్రలను ధరించు రని ప్రక టించితిమి. కాని మా దురదృష్టవశమున వారికి వచ్చుటకు వీలు లేకపోయినది. ఆకాభంగము కలిగినను నాటక మాపుట మంచిదికాదని యెంచి యప్పటికప్పుడు మాలో మేమే యాయా పాత్రలను గైకొని నాటకప్రదర్శనము గావించితిమి.

శ్రీయుత నెల్లూరు నాగరాజరావుగారు యుగంధరుని పాత్ర ధరించి మా చేత నాటకమును సంతూర్తిగా నాడించినారు.

వెంపటి సత్యనారాయణ.

తప్పిపోయిన బాలుడు

బాపట్లతాలూకా నందూరుగ్రామ కాపరస్థుడు మల్లాది గోరీనాథం అను నామధేయముకలవాడు. చీరాలనూర్లో నాల్గవరోజు చదువుతూవున్నాడు. ఎర్రని బాలుడు. 14 సం॥ వయస్సు కలవాడు. ముందుజాట్లు అనగా క్రాపింగు కలరు. విశేషము లావుకాదు. సన్నముకాదు. మధ్యస్థముగా నుండు శరీరముకలవాడు. చెవులకు ఎర్రని ఒంటిరాయి పోగులు ఉన్నవి. తెల్లని దుస్తులు. బ్రాహ్మణకులమునకు చెందినవాడు. బాగా మాట్లాడిజ్ఞానము చెప్పగల శక్తిగలవాడు. ఎక్కడ వున్నది తెలియజేస్తే. బాలుని గుర్తించి నాకు తెలిపినచో వారిక నేక వందనములు, మిగుల సహాయమును చేసినవారగుదురు.

మల్లాది శ్రీరామశాస్త్రి,

స్వామిమాస్టరు వేటపాలెం, గుంటూరుజిల్లా.

నర్సారావు పేట

మున్సిపలు ఎన్నికలు

నెవ్వంబరునెల 19-న తేదిన జరుగబడిన ఎలక్షను లో 1 న వార్డులో భాగీస్థానములు రెండింటికి అభ్యర్థులుగా నిలవబడిన వరు. నలుగురిలో 1 వడింపల్లి జగన్నాథరావుపంతులుగారు, 2 నాగసరపు సుబ్బారాయుడుగారు ప్రభాసంఘము పక్షమున ఎన్నుకొనబడిరి.

బత్తుల వేంకటపేరయ్య.

బహుశ్రీ అద్దంకి శ్రీ రామమూర్తిగారి పాటక చేరి

సత్తెనపల్లి లో గానసభ

సత్తెనపల్లి పట్టణమున శ్రీ హిందూనాటక సమాజము వారి హాలులో ఈనెల 26వ తేదీన సాయంకాలము 4 గంటలు మొదలు రాత్రి 7 వరకు బ్రహ్మ విద్యాం పారుపల్లి రామ కృష్ణయ్య పంతులుగారి శిష్యు లగు శ్రీయుత అద్దంకి శ్రీరామ మూర్తిగారి సంగీతకచేరి జరుపబడును. బ్రహ్మశ్రీ చల్లపల్లి పంచనాథంగారు ఫీజేలు, శ్రీయుత పువ్వుల వెంకటరత్నంగారు మృదంగం.

అని యక్. సత్యనారాయణ బి.ఏ., కోట చిదంబరము (ప్రొడరు), ముక్కావల సుబ్బరావు (యల్. యం. పి. యల్. సి. పి. యస్.), చెరుకూరి సీతారామయ్యచౌదరి (జిల్లాబోర్డు సభ్యుడు) గార్లు సేతు మాకు వ్రాసిరి.

బందరు

శ్రీ హరికథాకాలక్షేపములు

మాపుర వణిక్కుగవులచే శ్రీ గణపతి నవరాత్రోత్సవ ములు ప్రతివత్సరము బహు శ్రద్ధా భక్తులతో పట్టణ మధ్యభాగ మందుమాడు ప్రదేశములలో జరుపబడుచుండెను. ఆసందర్భము లోపలుచోట్లనుండి హరికథకులగురప్పించి కాలక్షేపములుచేయు చుచుండిరి. మామూలువరుసను యీవత్సరము గుండువారిబట్టల కొట్టుపిధి పందిరియందు చేయు ఉత్సవములో తెనాలితాలూకా పెదరావుారి వాస్తవ్యులును భాగవతోత్తములును శ్రీ. శ్రీ. ముక్కావల రాజాగారిచే విశేష సన్మానములంది కాలక్షేపము లందు నిపుణు లనిపించుకొనిన బ్రహ్మ శ్రీ రంగావధుల సుబ్బయ్యగారి కాలక్షేపము వినుభాగ్యము కలిగినది. వీరిని రెండు కథ లకు రప్పించబడినను వీరి కథలయందు గల మాధుర్యమును తనివి దీర గ్రోలుటకై నాలుగుకథలు చెప్పించబడెను. ఇదివరకు మామూలుగా వచ్చు భాగవతాంతుల కథలుకన్న యీ వత్సరము వచ్చిన శ్రీ సు బ్బయ్య భాగవతాంతు గారి కాలక్షేపములు బహుజనాదరణీయమై వినువారలను తన్మయులను జేసి భక్తియం దోలబడించినవి. హరికథా కాల క్షేపములవలన ప్రయోజనము తెలిసికొనవలెనన్న శ్రీ సుబ్బయ్యగారి యొక్కయు, శ్రీ గుంటూరు సూర్యనారాయణగారి యొక్కయు, కాలక్షేపములు తప్పక వివరింపి యున్నవి. సుబ్బయ్యగారి కథ వినునప్పుడు ఎంతకాలమైనను ఆలస్య మనుకొను వారు లేరు. ఈవత్సరము యీయనగారి కాలక్షేపములు ప్రధానస్థాన ముక్రమించినవని చెప్పవచ్చును.

వీరి కాలక్షేపములు వినుటయం దాసక్తులై గొడుగు చేటలో వేంచేయున్న శ్రీ వేణుగోపాలస్వామివారి దేవళము నందు ఆ స్వామివారి బ్రహ్మీగారు రెండు రోజులు శ్రీ హరికథా కాలక్షేపములను జేయించిరి. శ్రీ పరమేశ్వర కథామాధుర్యమును ఎన్ని సార్లు గ్రోలినను తనివిదీరదు కదా!

దేవినవరాత్రులయందు రాబర్డునాట్ పేట చౌకునందు చేయు ఉత్సవసందర్భములో శ్రీ సుబ్బయ్య భాగవతాంతు గారిచే ప్రహారచరిత్ర 20-9-1925 తేదీ కాలక్షేపము జేయ బడెను. సుబ్బయ్యగారి కథ యనుటతోడనే శ్రీపురుషాదులందరు నియమితకాలముకు ముందే పందిరియంతయు నిండియుండి వారుచెప్పిన ప్రహారచరిత్ర కథామృతమును గ్రోలి తన్మయులైరి. ఇట్టి భాగవతోత్తములచే భగవత్కథా కాలక్షేపములు విను నవకాశము కలుగుచున్నందులకు మే మెంతయు ధన్యులము. (పురవాసి.)

LOST.

Ring, double heart shape sapphire and ruby centres surrounded diamonds left in lavatory, 2nd class compartment, Calcutta Mail train at Centra-Station on morning 21st September '25. A reward will be given to any person returning same to the owner, Sres Raja B. Satyanarayana Varaprasada Rao, Zamindar of South Valluru, II. (Passenger; at Nellore and also respectable Ry. officials and M. L. C's' including Mallela Siva Ramakrishniai who were travelling there are aae requested.

Sree Raja B. Satyanarayana Varaprasada Rao Bahadur Zamindar gar

C/o Alladi Krishnaswami Iyer Esq HIGH COURT VAKIL, MADRAS.

వృత్తాంతలేఖలు

గీమవరం వార్తలు

(ఆంధ్రప్రదేశ్ కాలిఫోర్నియా)

నూలుపోటీ పరీక్షలు

20-9-25 గీమవరము తాలూకాబోర్డు ఉపాధ్యాయులకు నూలుపోటీ పరీక్షలు ప్రారంభమయ్యెను వారిలో ఎందరు నిజముగా నూలు వదులుకుటకు ప్రయత్నించుచున్నదియు బోర్డు పరిపాలకులు తెలిసికొనుటకును ఈనెల 19 వ తేది ఉదయము 7 గంటల ౩౦ నుండి రాయవరపుగ్రామ ప్రాథమిక పాఠశాలాధిపతియగు ఉపాధ్యాయులకు నూలుపోటీపరీక్ష జరిగినది. తాలూకాలో నుండి ఉపాధ్యాయులలో చాలమంది అనగా సుమారు 160 మంది అక్కడకు వచ్చిరి గాని 33 మాత్రమే ఆపోటీ పరీక్షలో పాల్గొనుటకు కడు విషయకరమైనది. ఒక గంటకాలములో నీదిగువ నుదాహరించిన ప్రకారము నూలు తీసి బహుమతులను బడసిరి.

1. పెద్దాడ వీరాజుగారు వీరవాసరం నూలు నెంబరు 25, గజములు 195, వీరు తాలూకాబోర్డు అధ్యక్షులకు శ్రీయుత పెన్సియన్ బహుమతిగా నోనగబడిన రు 5/- ఖర్చు చావును బహుమతిగా బడసిరి.

నెం.	గ.
సూరకుచ్చి వెంకట్రామయ్యగారు ఉండి	27 179

వీరు ఉపాధ్యక్షులచే నోనగబడిన రు 3/- ఖర్చు చావును బహుమతిగా గొనిరి.

నెం.	గ.
గుండు వెంకన్నగారు, కీమవరం	16 210

వీరికి చెంగల్లల చిట్టిపంతులు గారిచే నో క ఖర్చు చాలన బహుమతిగా నోనగబడినది.

ఇందు రెండవ బహుమతి పొందినవారికే మొదటి బహుమతి నోనగవలెనని యుద్దేశించిరి గాని వారు ఏమిట స్వయముగా నిండియెద్దనుండి తెచ్చుకొనుటచేతను ఇతరుల అక్కడ ఏమిట నుపయోగించుటచేతను వారికి రెండవ బహుమతి ఈయబడినది.

మ.రా. మొదటి బహుమతి పొందినవారు ఇప్పటికి 20 దినములనుండి మాత్రమే రాట్టుమును ముట్టుచున్నారు. పరీక్షకు వచ్చిన 33 గురి లోను గంటలలో 200 గజము లకు పైగా తీసినవారు 4 గురు మాత్రమే. వారి నూలు నెంబరు ఈ దిగువను పొందుపర్చబడెను:-

	నెంబరు	గజములు
గుండు వెంకన్నగారు	16	210
చెంగల్లల సూర్యనారాయణగారు	12	209
నలివేటి కొండప్పగారు	15	201
వారకాళి వీరన్నగారు	14	200
నూలు నె 20 రుకు ఎక్కువగా తీసినవారు 8 గురు.		
1. సూరకుచ్చి వెంకట్రామయ్యగారు	27	179
2. పెద్దాడ వీరాజుగారు	25	195
3. పెద్దాడ సూర్యనారాయణగారు	24	158
4. మీసాల నరసింహస్వామిగారు	23	60
5. గొడ్రే లక్ష్మీనారాయణస్వామిగారు	22	87
6. కోట వీరయ్యగారు	20	106
7. జోళ్ళుల వెంకయ్యగారు	20	129
8. మలపాక సత్యనారాయణమూర్తిగారు	20	130

ఈ పరీక్షలో నోక మహమ్మదీయోపాధ్యాయుడు కూడ పాల్గొనిరి. ఆయన 18 వ నెంబరు నూలు 141 గజములు తీసిరి. మిగిలిన మహమ్మదీయ పాఠశాలలోని వారుకూడ ప్రయత్నముచేసి ముందు బహుమతులను పొందుదుమని నమ్ముదును. బహుమతులకు పంచిపెట్టినప్పుడు శ్రీయుత ఆఫీసు డిరెక్టరువారు పంతులుగారు ఖర్చు ఉపయోగమును గురించియు అది విరివిగా వాడుటకు ఉపాధ్యాయులు చేయవలసిన ప్రచారమును విపులముగా తెలియజెప్పిరి. తల్లి బోర్డు అధ్యక్షులు, తమ యుపాధ్యాయులలో నూటికి 16 గురు మాత్రమే పరీక్షలో పాల్గొనుటకు చింతించుచు తా మిబహుమతులను బోర్డు సొమ్ములోనుంచి ఇచ్చుటకు ఆడిటరు అధ్యంతరపెట్టి సర్చార్స్ చేయవలసిన భయముచే అసలు ఇవ్వకుండా ఉండవలెనని యనుకోనిరనియు కాని ఉపాధ్యాయులకు తగినంత ప్రోత్సాహ ముండవలసి అప్పటి కప్పుడు బహుమతులను ఏర్పరచి నియు ముందు ఇక రెండుమాడుమాసములలో తిరిగి పోటీ

పరీక్ష జరుగుననియు అందు అధమును నూటికి 90 మంది అయినను పాల్గొందురని నమ్ముచున్నారనియు అప్పుడు బహుమతులు ఇంతకన్న విరివిగా నీయబడుననియు, ఎక్కువ విలువ గలవిగా నుండు ననియు తెల్పిరి. ఇక విద్యార్థుల విషయమై పోటీ పరీక్షలు పెట్టి అందు తీర్చులైన వారికి బోర్డునుండియే బహుమానము లీయబడునని నెలవిచ్చిరి.

ఇట్టి శ్రద్ధ బోర్డు సభ్యులు తీసుకొన్నయెడల కొద్దికాలములో మా తాలూకాలో నున్న ప్రతి స్కూలులోను కావలసినంత ఖర్చు నూలు తయారగుట కెంతమాత్రమును సంతోషము లేదు.

నెల్లూరు

(స్వకీయవిలేఖరి)

కాలేజి కమిటీ ఎన్నికలు

సెప్టెంబరు 21:- నెంకటగిరి రాజుగారి కాలేజి కమిటీయందు కాలేజి పూర్వ విద్యార్థిసంఘ ప్రతినిధి స్థానములు మూడును ఈ వత్సరము ఖాళీపడి యుండెను. నియమిత కాలములో పుగ ప్రతి పూర్వపు విద్యార్థియు 0-2-0 రుసుము చెల్లించి తమపేరు ఓటరుగా రిజిస్టరు చేయించినగాని ఈ ఎన్నికలయందు పాల్గొనుటకు వీలులేదు. పూర్వపు ఎన్నికలు ప్రాప్తి పద్ధతులపై జరుగుచుండ అనేకలోపములుండెను. ఈ పద్ధతిని గడుచేయవలయునని సంఘమువారు కోరియుండ దానిని కాలేజి సంఘమువారు రంగీకరించిరి. నెల్లూరునందును వోట్లెల్లరును స్వయముగనే తమవోట్ల నోనంగవలెనని ఏర్పాట్లు చేయబడెను. అత్యుక్తుగ నుండువారు వోటింగ్ కార్డులను యింటికి తెప్పించుకొని మార్కుచేసి కనరులో పెట్టి నీయమద్రవేసి పంపుటకు మాడ ఏర్పాట్లు చేయబడెను. గ్రామాంతరమున నుండువారికి కూడ వోటింగ్ కార్డులను పోస్టులో పంపబడెను. ఈ వత్సరము ఎన్నికలో తీవ్రమైన పోటీజరిగెను. 184 వోట్ల రిజిస్టరు చేయబడిరి. కడచినతూరి ఎన్నుకొనబడిన ప్రతినిధు తీతూరి పోటీచేయలేదు. కాని యీ 3 సానములకును 5 గురు అభ్యర్థులందరి, నిన్నటిదినం ఆదివారము కళాశాలయందు వోట్లు తీసికొనబడెను. సాయంకాలము 6 ఘంటలమీదట వోట్లు లెక్కింప ప్రారంభించిరి. వోట్లెల్లరును కళాశాలయందు కూడిరి. 9 ఘంటలకు పూర్తి అయ్యెను.

శ్రీయుత చివుకుల మాలకొండయ్యగారు	124
" విస్నా రాజగోపాలరావుగారు	105
" మన్నేపల్లి రామకృష్ణరావుగారు	117
" కందాడ రాజగోపాల అయ్యంగారు	75
" లిల్ల జేల్ల ప్రసాదరావుగారు	40

శ్రీయుతులు చివుకుల మాలకొండయ్య, విస్నా రాజగోపాలరావు, మన్నేపల్లి రామకృష్ణరావుగార్లు ఎన్నుకొనబడినట్లు ప్రకటించబడెను. 184 రిజిస్టరువోట్లలో 172 మంది వోటుచేసిరి.

రాజగోపాలరావుగారి మునిసిపల్ కేసు కడచిన వత్సరము తమవార్డునందు జరిగిన మునిసిపల్ ఎన్నిక గురించి నాతా సంబంధమును జెట్టిగారిపై శ్రీయుత విస్నా రాజగోపాలరావుగారు కేసుచేసి యుండిరి. 19 తేది విచారణజరిగెను. జెట్టిగారి తరపున మద్రాసునుంచి రావు బహదూరు తేజకాచలం శ్రేష్టిగారు హాజరై వాదించిరి. రాజగోపాలరావుగారి పక్షమున శ్రీయుత తూములూరు శివరామయ్యగారు శ్రేష్టిగారివాదమును సెదుర్చుని ఆత్మదృఢముగా మాడు ఘంటలకాలము తమ కేక్తి సామర్థ్యముల వాగ్దోరణిని గురిపించిరి. సాయంకాలము 6 ఘంట్లకు విచారణ పూర్తిఅయ్యెను.

ఆయుర్వేద వైద్యసంగ్రహము

1 భాగము:- వ్యాధుల స్వరూపమును, వాటికి అనుభవసిద్ధముగా సులభముగా చేయవలసిన 600 రోగాగములును గలవైద్యగ్రంథము. ప్రతివారియొద్ద నుండవలసినది.
1-కి రు. 1-4-0; వి. పి. 0-6-0
2 భాగము:- శుద్ధులు, భస్మములు, చంటిఖజ్జలి ఔషధములు, ఆసవములు, అరిష్టములు, ద్రావకములు, మూర్జములు కషాయములు. మొదలగునవి అనుభవపూర్వకముగా చేయుపద్ధతులతో వ్రాయబడియున్నది. ప్రతి వైద్యునికి ముఖ్యమయిన గ్రంథము.
1-కి రు. 1-12-0; వి. పి. 0-6-0
ఆయుర్వేదవృద్ధిక:- ఆయుర్వేద, ఆరోగ్య, వస్తుగోచిత్వ, శారీర, అనుభవయోగ మొదలగు అనేక విషయములను విపులముగా వ్రాయుచుండు మానవ్రత. సంగ్రం 1-కి చందా రు. 2-8-0. మాదిరి యుచితము. 3 ను ఏకకాలముందు గోరిన రు. 5-8-0 లకు పంపబడును.
2 వి. పి. ఏ. అండుకో., ఆయుర్వేదసమాజం పెరిచేసి. (నెల్లూరుజిల్లా)

కాకినాడ పురపాలక సంఘము

(స్వకీయవిలేఖరి)

డాక్టరు టాగూరునకు సన్మానపత్రము నిచ్చెదరు కాకినాడ, సెప్టెంబరు 22:- నేటి యువయువన కాకినాడ పురపాలక సంఘముయొక్క ప్రత్యేక సమావేశము జరిగెను. ఈ పట్టణమునకు డాక్టరు రవీంద్రనాథ టాగూరు గారు వచ్చునప్పుడు సన్మానపత్రమును ఆయనకు సంఘమువారు సమర్పించుటకు తీర్మానించడ మైనది. సన్మానపత్రమును తయారుచేయుటకు చర్చా వెంటట శివరామ్ రామగారిని చావలి రామసోమయాజులగారిని ఎ. టి. పామరుగారిని ఒక ఉపసంఘముగా నేర్పరచిరి.

కల్వర్జులు (తూములపై వంతెనలు) కట్టుటకు రూ 25,000 లను తుపాను రోజులలో నీరు పోవుటకు డ్రెయిన్లు కట్టుటకు రూ 5,000 లను మొత్తం రూ 30,000 లను గవర్న మెంటును అప్పుగా నివ్వవలసినదని కోరుటకు తీర్మానించడమైనది. ఈఅప్పు 15 సంవత్సరములలో సంవత్సర వాయిదాలమీద తీర్మానమును. 30 సంవత్సరములలో తీర్చి పద్ధతిని ఎలెక్ట్రిక్ టింగ్ స్కీమును ప్రజేశపెట్టుటకు రూ 2,75,000 గవర్న మెంటును అప్పుకోరుటకు సంఘమువారు తీర్మానించిరి.

ఇక్రిగేషను బోర్డు

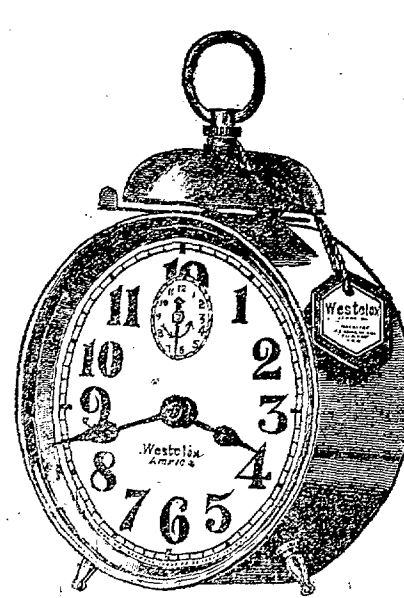
దిల్లీ బిల్ మోచర్ల రామచంద్రరావు పంతులు, దిల్లీ బిల్ కొమ్మిరెడ్డి సూర్యనారాయణమూర్తి నాయుడు, చిలుకూరి శేషగిరిరావు పంతులు, పి. ఎమ్. శివరామరాజుగార్లు గోదావరి డెల్టా ఇక్రిగేషను అడ్వయజరిబోర్డులో రెండవవత్సరములవరకు సభ్యులుగా నుండుటకు 1923 సం॥ జూలై నెలలో గవర్న మెంటుచే నియోజింపబడిరి. గోదావరి తూర్పు డెల్టా ఇక్రిగేషన్ అడ్వయజరిబోర్డు నిర్మింపబడేవరకు పై జెప్పబడినవారు ఇప్పుడున్న బోర్డులో సభ్యులుగా నుండుటకు గవర్న మెంటు వారు నిర్ణయించిరి.

తుపాకులు (Revolvers)

హిందూ దేశమునందున్న మరే కంపెనీకంటెను మిక్కిలి సరసముగా యివ్వబడును.
820 బోరు, 5 చేంబరు తుపాకులు, సిల్వర్ ప్లేటుగలది, 2" బారల్ గలది హోరింగ్టన్ అండు లిచ్చర్ల సస్ అండు కోవారిచే తయారుచేయబడినది. ధర రు 25 0 0
"3" బారల్ గలది " 27 8 0
"4" " " 80 0 0

Spencer & Co. Ltd., Madras.

ఆలశ్యముగా లేవకుండుటకు ఇది తగిన నివారిణి గుడ్ మార్నింగ్ అలారం టైమ్ పీసు.

యునైటెడ్ క్లక్స్ ఆఫ్ అమెరికాలో నున్న వెస్టెల్ అమెరికా రాష్ట్రమునందు యిది తయారు చేయబడినది. చూడుటకు చాల అందముగానుండును. మిక్కిలి గట్టిగా తయారు చేయబడినది.

తెల్లని డయలు, అరేబియా సంఖ్యలు, 6 1/2" అం. ఎత్తుగలది. అలారము అవసరములేకపోయిన త్రిప్పివేయవచ్చును; ఒక సంవత్సరం పూచీ పత్రముతో సహా ధరభరాచేయబడును. ధర 1 కి రు 6-12-0 లు మాత్రమే.
కాదరు అండ్ యూసఫ్ బ్రదర్స్, (1888 సం॥ నుండి గడియారముల వ్యాపారము చేయువారు. గవర్న మెంటు, రైల్వే సప్లయర్స్, రటన్ బజారు, మదరాసు.
Khader & Yousuf Bros.
Govt. & Rly Suppliers, MADRAS.

ఆదిమాంధ్రసభ

(అనంతపురము డివిజను)

౧౯౨౫ వ సంవత్సరము సెప్టెంబరు నెల ౧౯ వ తేదీ (ఆశ్వయుజ శుద్ధ పాడ్యమి) శనివారము ఉదయము ౮ గంటల సమయమున, అనంతపురము జ్యోత్స్నాశాలలో తాయి వేంకటేశ్వరస్వామిగారి యాజమాన్యమున, అనంతపురము డివిజనునందలి యాదిమాంధ్ర ప్రముఖులుకూడ తీర్మానించిన యంశములు.

(౧) జరుగఁజూపు డివిజను మహాసభకు ముగిసిన తర్వాత సాకే పెద్దకోనపల్లి (హంపాపురము), జూబూరు బాలప్ప, జూబూరు నల్లప్ప, జూబూరు సంజప్ప (రుద్రంపేట), ఎన్. పెద్దకాళప్ప, ఎన్. చిన్నకాళప్ప, సి. డి. పాల్ (ధర్మవరము) మొదలగు ఎరికలప్ప (పసుబూరు), సాకే చిన్న ఓబిశేసు (రావతాడు), పి. కనకయ్య, కె. ఆదివల్లి (అనంతపురము), దొడ్డి ఎజ్జనల్లప్ప (బాహ్యురూరేరు), మంద చిన్న నరసప్ప (పూలకుంట), పూల కుంట పెద్దనాగప్ప (పాపంపల్లి) సాకే చిట్టి కురి నువ్వురూ, మాల ఓబన్న (చుక్కలూరు), సి. ఆనందయ్య (గుంతల్ల), ఎమ్. భూతప్ప మూరుడు సరసింహప్ప (మడకసిరా) పామిడి గంపయ్య (పామిడి) కేశాంతగృ (కంబూరు), అంజయ్య (కొనకొండ) గార్లు సన్మానసంఘసభ్యులగు ఎన్నుకొనబడిరి.

(౨) ఈసభకు ముగిసిన తర్వాత హంపాపురము సాకే పెద్దకోనపల్లిగారు సన్మానసంఘసభ్యులుగను, ఎన్. చిన్నకాళప్పగారు కార్యదర్శిగను ఎన్నుకొనబడిరి.

(౩) అనంతపురము డివిజను ఆదిమాంధ్ర మహాసభ ౧౯౨౫ వ సం|| రము అక్టోబరు నెల ౧౭, ౧౮ తేదీలు అనంతపురమున జరుప నిశ్చయింపబడినది.

(౪) హైదరాబాదు నివాసులును, ఆదిమాంధ్రులును, విద్యావంతులును, సామ్రాజ్యభావకులును, శ్రీశ్రీవర్ణాశ్వాన ప్రచారకులునును ముగిసిన తర్వాత ఎం. భాగ్యలక్ష్మివర్యగారి నధ్యక్షులుగ నాహ్వానింపఁ దీర్మానింపబడినది.

(౫) ఏలూరువాస్తవ్యులగు ముగిసిన తర్వాత నరాలపెట్టి దేశేంద్రుడు ఎమ్. ఎల్. సి—కుసుమభర్తన్న, రాయఁడు గంగయ్య, నీలము వెంకయ్య, వెల్లంకి కృష్ణమూర్తి, బండరు పుర వాసులు దీనబంధుసంపాదకులు, దీనజనులకు పరమబంధువులు నగు బ్రహ్మశ్రీ వి. రాంజీరావుగార్లు ప్రైవేటువేళ సమయము నకువచ్చి, తమ హితోపదేశములచే నీ ప్రాంతవాసుల కెల్ల మధ్యస్థము గల్గిండుటకై యాసభవారు వారలను ప్రార్థించుచు తీర్మానించుచున్నారు.

(౬) పంచమతేరలయ్యను, ఆదిమాంధ్రుల మగు మాయే శర్మ నెక్కువ సానుభూతిగ గనఁబడుచు, నింతవఱకు మాయభివృద్ధికై యన్నివిధముల బాటుబడిన, ముగిసిన తర్వాత దివాను బహదూరు పి. కేశవస్వామి, సి. వి. ఇ. ఎమ్. ఎల్. సి. గారు, టి. శివశంకరము పిల్లెగారు, జి. సుబ్బారెడ్డిగారు, ఇ. ఎస్. వెంకట పెరుమాళ్ నాయుడుగారు, ఆంధ్రపత్రికా సంపాదకులు దేశోద్ధారకులు కాకినాడను నాగేశ్వరరావు పంతులుగారు, వి. రాంజీరావు (దీనబంధుపత్రికా సంపాదకులు) గారు, తాయి వేంకటేశ్వరస్వామిగారి నాయుడుగారు, చింతల రఘునాథశర్మ వర్మగారు, కురుమాల వెంకటరెడ్డిగారు, వి. పి. వి. యల్. బుడ్డారెడ్డి నాయుడుగారు, అభయమతార్థి సంజాండప్పగారు, గోరకాటి చెన్నారెడ్డిగారు, రామాయణము వెంకటసుబ్బయ్యగారు మొదలగువారలకు మాకృతజ్ఞులు డెల్వురు, ముందు నిశ్చేతోద్వఙ్డ ప్రార్థించుచున్నాము.

(౭) డివిజనులోని ప్రతి గ్రామమునుండియు, సభకు ప్రతినిధులుగారానున్న ఆదిమాంధ్రులలో రుసుముక్రిందనొక్కొక్కరియొద్దను తల కొకరూపాయ నాల్గు నేర్ల బియ్యము నంతున నూలుచేసి, జనుకట్టుకొనుటకును వచ్చిన ప్రైవేటునుకు ధాన్యమునకు న్యాయరీతిని తక్కులంచుటకును - జరుగఁజూపు సభావిషయమును గూర్చి ప్రకటనపత్రములు ముద్రించి డివిజనునందంతులు వ్యాపింపఁజేయుటకును - రసీదు పుస్తకములు ముద్రింపించుటకును కార్యదర్శి కధికార మాయబడినది.

(౮) సేటివరకు వసూలై చిన్నకాళప్ప ఆదివల్లిగార్ల నేతమన నున్నట్లు తేలిన బియ్యము 452 నేర్లు పైకము రూ. 128-0-0 లు వారము దినములలో కార్యదర్శి మ. రా. రా. శ్రీ టి. వి. కేశవగిరిరావు నాయుడుగారి స్వాధీనముచేయు నట్లును ఖర్చులకు రసీదులు మాపునట్లును తీర్మానింపబడినది.

నీరిపి ఆంజనేయులు,

అనంతపురము. అధ్యక్షుడు.

బొంబాయి లేఖ

కార్మికుల సమ్మె

బొంబాయి, సెప్టెంబరు 21:—తుదకు ఈనెలలో దూడియంత్రములలోని కార్మికుల సమ్మె తప్పినదికాదు. ఇప్పటికి సుమారు 42 మిల్లులకంటె మెప్పు మాయబడి సుమారు 80,000 మంది కార్మికులు పనిలేకయున్నారు. ఇట్టి ఉపద్రవమునకు మిల్లు యజమానులును వాణిజ్యస్థితియు కారణభూతములైనను కార్మికుల ఆధ్యాత్మికస్థితి తెలిసినవారు సమ్మె యంతలో జరుగునని యెంచి యుండలేదు. ఇప్పటికీ కార్మికులు పాపము బీదవారు. మాటికిని గడ్డకొరకై యెన్నికష్టములైనను యిచ్చట పడుచున్నారు. వీరికి మామూలుగ కార్మికసంఘముల సంగతి తెలియదు. అట్టి సంఘములను (లేదని యానియనునను) వీరు ప్రాత్యాహవరచి వృద్ధిలోనికి తీసికొని రాకపోవుచుండుటచే అపుడపుడు ఇట్లు సమ్మె కట్టిన దినములలో చాల బాధపడవలసి వచ్చుచున్నది. వారిజీతములలో మాటికి 11½ నా|| ఈనెల నుండి తగ్గించడమని మిల్లుయజమానులు చెప్పి యుండుటచే వారు అన్నికష్టములకు నోర్చి సమ్మె కట్ట దలచిరి. కాని యింత తక్కువలో అనగా జీతము తగ్గించు తీర్మానము అమలులోనికి వచ్చు 15 దినములలో ఇంతటి పెద్దసమ్మె జరుగనని యెంచి యుండలేదు.

మిల్లుయజమానుల వైఖరి

నిజముగా మిల్లుయజమానులు ఇప్పుడు లాభములను పొందుటలేదు. చాల సరకులు ఖర్చుగాక నిలువబడియున్నవి అందుచే వారు కొన్ని దినములు మిల్లులను ఆపవలించిరి. కాని అట్లు చేయుటచే తమకును తమ కార్మికులకును చాల కష్టము జరుగునను అభిప్రాయముతో మిల్లులను మాయ దలంచలేదు. కార్మికులజీతములనుండి 11½ 0/0 నా|| తగ్గించ తీర్మానించిరి. హిందూదేశములో తయారగు మిల్లుగడ్డపై గల ఎక్సైజు పన్ను మాటికి 2½ నా|| తీసివేసిన మామూలుగ మిల్లు యజమానులకు నష్టమురాని సంగతి అందరకును తెలిసియున్న విషయమే. కాని గవర్న మెంటువారు ఎక్సైజుపన్ను ఈసంవత్సర మైనను తీసివేయ దలంచలేదని వైస్రాయిగారు జవా బిచ్చియుండిరి. నిజముగా ఇండియా గవర్న మెంటు లంక మైదు, వర్తకుల లాభములకొరకు మాయచున్నంతవరకు ఎక్సైజుపన్ను తీసివేయ జాలదు. లంకమైదువారు అంత సులభముగా నిట్టి పన్నును తీసివేసి హిందూదేశపు మిల్లుల వ్యాపారమును విస్తరింపజేయుదురా యని ప్రశ్న రాకమానదు. నిజముగా లంక మైదు వర్తకులు కైక్రటరీ లైఫ్ టైమ్ ద్వారా చాల పట్టుపట్టెదరు. ఇండియా గవర్న మెంటు వీరికి వ్యతిరేకమున పనిచేయజాలక ఎక్సైజు పన్ను తీసివేయ జాలవనియు, బడ్జెటులో దీనిని తీసివేయ దలంచక పోవుటచే యిప్పుడు వారికి చాల భవనష్టము వచ్చుననియు చెప్పెదరు. మిల్లు యజమానుల డిప్యూటీజనునకు వైస్రాయిగారు యిచ్చిన జవా బిదియే. కాని ప్రజల కర్తవ్యమేమిటి? దేశీయనాయకులైన యెస్సెంట్లీ మెంబరుల కర్తవ్యమేమిటి? యని యూహించవలసి యున్నది.

అసెంబ్లీ వారి పట్టుదలు

ఢిల్లీలోని కాననిర్యూసభవారు అనేక పర్యాయములు గవర్న మెంటువారిలో ఎక్సైజుపన్ను చాల హీనము, ఆధ్యాత్మముని చెప్పియుండిరి. కాని గవర్న మెంటువారు వారి యెప్పటిపాట వారు పాడుచునేయుండిరి. కొద్ది దినముల క్రిందట సర్ ప్రభుసాత్రమ్ దాసుగారు తమ తీర్మానముపై మాట్లాడుచు ఎక్సైజుపన్నుల వలని హిందూదేశీయవ్యాపారమునకు నష్టమును తెలుపుచు, బొంబాయి రానున్న సమ్మె సంగతి తెలిసి వెంటనే ప్రస్తుతము ఎక్సైజుపన్ను కొద్దికాలము వరకైనను తీసివేయవలయునని చెప్పియుండిరి. వీరి తీర్మానము అధికసంఖ్యాకులచే పాసు చేయబడెను. కాని గవర్న మెంటు వారు చేయదలచిన కార్యమేమో తెలియదు. ఎస్సెంట్లీమెంబరుల కొంతమంది పండిత మోతీలాలుగారి నాయకత్వముక్రింద నిందు మరికొంత జోక్యము కలుగజేసికొని యిరుక్కలవారి వద్దనుండి అనగా మిల్లు యజమానులనుండియు కార్మికులనుండియు సత్యాసత్యములు తెలిసికొని పనిచేయుచుండుటకుభూషణము. కాని ఈపర్యాయ మైనను ఇట్టి అన్యాయమున ఎక్సైజుపన్నును గవర్న మెంటువారుతీసివేసి తాము పూర్తిగ దేశీయ వాణిజ్యమునకు చేయూరనియ్యటకు బదులు అధమును వాణిజ్యాభివృద్ధికి అడ్డు రాకుండిన బానుండును. వీరు వెంటనే యిట్టి పన్నును తీసివేసి మిల్లు యజమానులను మామూలుగ కార్మికుల జీతముల నియ్యనిచ్చిన గాని సుమారు 1,000,000 మంది కార్మికులు పనిలేక తిరుగు బొంబాయికి యింకను అనర్థము చేకూరక మానదు.

మ. శ్రీరామశాస్త్రి.

చెన్నపురి బజారుధరలు

1925-వ సం|| సెప్టెంబరు 23-వ తేదీ బుధవారము

1. ధాన్యములు

Table with 3 columns: Item, Price, and Quantity. Includes entries for rice (చిరుయలు బా 1-కి రు 80 0 0), wheat (బియ్యముబస్తాలు), and other grains.

2. ధాన్యము పప్పులు

Table with 3 columns: Item, Price, and Quantity. Includes entries for lentils (కందులు బస్తా 1-కి ర 205), pulses (సెనగలు), and other legumes.

3. నూనెవస్తువులు

Table with 3 columns: Item, Price, and Quantity. Includes entries for oil (శుభ్రులనూనె బా 1-కి), ghee (నెయ్యి మ 1-కి), and other fats.

4. చిల్లరవస్తువులు

Table with 3 columns: Item, Price, and Quantity. Includes entries for various goods like sugar (చాయపసుపు బా 1-కి), salt (మారపసుపు), and other daily necessities.

5. ఇనుము

Table with 3 columns: Item, Price, and Quantity. Includes entries for iron goods like sheets (పల్లారకం బా 1-కి) and other metal items.

6. లోహములు

Table with 3 columns: Item, Price, and Quantity. Includes entries for various metals like steel (వండి 100 కులంగు), copper (బంగారము, కులము 1-కి), and other alloys.

7. దూది

Table with 3 columns: Item, Price, and Quantity. Includes entries for thread (బోండాబిస్తుబారున 1-కి) and other textile items.

8. నూలు

Table with 3 columns: Item, Price, and Quantity. Includes entries for various types of yarn (కోయిల్ పట్టి నెం 10½ కెట్టె 1-కి), cotton (మృదు నెం 12½ కెట్టె 1-కి), and other textile materials.

ప్రపంచమందు అంతటను మంచినీర్వాగతము

"కామశాస్త్రమునకు" గలదు. ఆరోగ్యము, విశ్వర్యము ఆభివృద్ధి మొదలగు వాటినిగురించి సలహా యిచ్చు గ్రంథము. 150 పుటలు గలది. మిషన్ లేకున్న ఒకటిని తెప్పించుకొనుడు. ఇది ఉచితముగా తపాల్ ఖర్చులేక పంపబడును. కావలసినవారు ఈదిగువ విలాసమునకు వ్రాయుడు.

ఆలంకరితగ్రహ భౌషధశాల, 26, బ్రాడ్వే, మద్రాస్

అమృతాంజనము

చక్కనిడబ్బితో నహా నీసా 1-కి రు 0-10-0; డజన్ 1-కి రు 6-4-0. ప్రతియింట నుండదగినది
అమృతాంజనం డిపో, 6, 7 తంబుశెట్టి వీధి, మద్రాసు లేక, బొంబాయి

ఆయుర్వేదశాస్త్రీ, అష్టావధాని 1676
కందుకూరి వేంకటసుబ్బారావు యం. డి. యె. గారి

యోగ్యతా పత్రికలు
1

కామామృతము

ఒక టేమాత్రం! 1 గంట కే గుణము!!

ఈయామృతము శుక్రధాతుబలమునకే నిర్మింపబడినది. రాత్రిపూట నొకమాత్రం దీక్షింపిన ఎంతబడిన మైన శుక్లమైన నెలకే సంతోషమును నీయగలదు. 5 దినములు పుచ్చుకొనిన మాత్రములోఁ గలిగి గాని మాత్రమునకు ముందు వెనుకలగాని నిద్రలోఁగాని పోయెడి శుక్రనష్టము దృఢముగా నివారణయగును. మధ్య నపుంసములు, నరముల బలము తగ్గిన వారు ఈమాత్రలనే పైకి పూతగాగూడ నుపయోగించిన మిక్కిలి శక్తి వంతులు కాగలరు. అనేకులకు వాడి దృష్టాంతము చూచిన యామృతము. మియు త్రవములు రహస్యముగా నుపయోగించును. 20 మాత్రల నీసారు. 2-0-0 అమృతామృతము, నెం. 1, ఏలూరు, కృష్ణాజిల్లా.

పెరంబూరు, పుదుక్కోటపేట 14-6-25

ఆయా! మీ "కామామృతం" 4 సీల్ సేవించితిని. కోల్పోయిన బలమును నాకు మరల యొసగినది. "కామామృతం" యొక్క గుణమును మిక్కిలి క్లాఫించుచున్నాను. సర్వజనోపయోగముగా దీనిని మీరు తయారు చేసినందులకు నామనఃపూర్వక నమస్కారములు. ముఖం 2 నీసాలు వి. పి. చేయఁడు. నర్దా. ఎస్. ఆర్. రామచంద్రనరైగార్,

2 యం. యల్. సి.

పెరవల్లి తంజావూరుజిల్లా ది 6-5-25

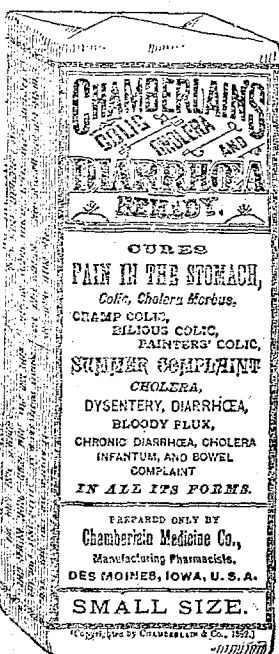
ఆయా! నేను కామామృతం వాడిన రోగిగిరి 38 సం॥ నయస్సు. 20 సం॥ నుండి శుక్రనష్టముకలదు. శల్యపంజరమువలె కున్నాడు. మీ "కామామృతం" అతనికి కొంతకాలము గుణము చూపించినట్లు చెప్పుచున్నాడు. కనక మరల పంపింప గోరుచున్నాను. టి. రాజగోపాలాచారియర్, హైద్రాబాద్.

అగ్ని క్రి డ (వాణిసంచా)

రెండవ కూర్పు 8 అణాలు

ఉపాధృతము బాణసంచా చేయుటలో జాగ్రత్త, తుపాకీ మందు, బాణసంచాలోని వస్తువులు. దేశవాళీ బాణసంచా ఇంగ్లీషు బాణసంచా రంగురంగుల వెన్నముద్దలు, ఆకాశబాణములు, వల్లెలు, తారానువ్వులు, పేకలు, చిమ్మబుద్దులు, చక్రబాణములు పోర్టుఫైరు, బంగారువాన, వెండివాన, నెమలిపించు, పాముల కట్ట, రంగులమత్తెలులు, అక్షరముల చిత్రములు, అవుట్లు, గుండ్లు నీటుబాణసంచా భోగిమంటలు మొదలగునవి.

మంజువాణి ముద్రాక్షరశాల, ఏలూరు, పశ్చిమ గోదావరిజిల్లా.

చేంబర్లెన్ గారి దగ్గు నివారిణి

కుటుంబములో నున్న వారి కందరికిని నుంచి టిబ్బలు చేంబర్లెన్ గారి దగ్గు నివారిణి కాకవారుపు అను బిడ్డలకు వచ్చు రోగము, దగ్గు, జలుబు, శ్వాసకాసము, రొమ్ము పడికెము, ఇన్ ఫ్లుఎంజా దగ్గులు మొదలగు వాటికి వాడుచున్నారు. పసివాండ్రకు, వయస్సు పెరిగిన వారికి చాల శ్రేష్టమైనది. నిద్రను కలిగించునట్టి పదార్థములు యిందులో కనియుంలేదు. అన్ని వోట్లలోను విక్రయించబడుచున్నది. (1) 188

మీ వెంట్రుకలను వెంచుడు.

మియొక్క శరీరమును ఎటుల పోషించుచుంటిరో అటులే మీరు మీ వెంట్రుకల విషయములో గూడ ప్రస్తుతశాస్త్రీయమైన పరిశోధన ననుసరించి పోషింపవలెను.

కామినియా నూనె

(రిజిస్టరు)

కామినియా నూనె ప్రసిద్ధి కెక్కిన వస్తువులచే శాస్త్రీయముగా తయారుచేయబడినది. ఇది శిరోజములు పెంచుటకు గాను మంచినస్తువు. ఇది వెంట్రుకలయొక్క మొదళ్లకు కావలసిన సహాయమును చేయుచు పోషించుచుండును. దానిని ఉపయోగించినయెడల యిదివరలో రాల్చిపోవుచున్న వెంట్రుకలను రాల్చిపోకుండ కాపాడును, చుండు మొదలగు వానిని తలలో కలుగ నియ్యకుండ కాపాడుటయే గాక, వెంట్రుకలను పట్టువల్చెత్తవచ్చుచు గాను, అందముగాను పెంచును. అంతియే గాక ఇది చర్మమును శుభ్రముగా నుంచి మొదడునకు చల్లదనమును కలిగించి శుభ్రము నిచ్చును. ఇన్ని మంచుగుణములు కలిగిన యీ కామినియా నూనె స్త్రీలకు, పురుషులకు, పిల్లలకు రప్రసాదము. దానియొక్క ఆధిక్యమునకుగాను, చెన్నపురి ప్రదర్శనములోను, డిస్టావా ఆఫ్ మెరిట్స్ చెన్నపురిలోను, అలహాబాదు ప్రదర్శనములోను బంగారు పతకములను బహు

తిగా నొసంగిరి. ఒక బుడ్డి ధర 1-0-0. ఖర్చులు 0-5-0 ఎక్స్ ట్రా. 3 బుడ్డు ధర 2-10-0. ఖర్చులు 0-12-0 ఎక్స్ ట్రా.

పై కామినియా నూనె ప్రతిన రక్తనివర్ధన, పట్టణములయందును, పల్లెలలోను విక్రయింపబడును. లేకున్న సోల్ యేజెంట్లు:- ఆంగ్లో ఇండియన్ డ్రగ్స్ అండ్ కెమికల్ కంపెనీ 155 జుమ్మానునీదు, బొంబాయి అని వ్రాసి

మీకు ఏ సువాసన ద్రవ్యము లేక అత్తరు కావలసియున్న

ఆటోడిల్ బహారుకు వ్రాయుడు.

ఆటోడిల్ బహారు అత్తరు, లన్నిటిలోను ఉత్కృష్టమైనది.

ఇది సువాసనద్రవ్యముగాను, అత్తరుగాను గూడ ఉపయోగపడును.

కొన్ని చుక్కలను మీ చేతి రుమాలుమీద చల్లినయెడల కమనీయమైన సువాసన అన్ని దేశలను వ్యాపించును. ఇది దీనియొక్క ఆధిక్యమునకు కలకత్తా ప్రదర్శనములో బంగారుపతకమును బడసెను.

1/2 అవున్సు బుడ్డి ధర రు 2-0-0 | 1 డ్రాం బుడ్డి ధర రు 0-12-0
1/2 అవున్సు బుడ్డి ధర రు 1-4-0 | వి. పి. ఖర్చులు ప్రత్యేకము 0-5-0

సోల్ వేజెంట్లు:- ఆంగ్లో ఇండియన్ డ్రగ్స్ అండ్ కెమికల్ కంపెనీ, 155 జుమ్మానునీదు, బొంబాయి.

రత్న పురుష లేహ్యం

శుక్లస్వమును పోగొట్టి బలముగలుగజేయు అద్భుతలేహ్యం. ఏకారణముచే సంభవించిన శుక్లస్వ మైనను పారదోలునని అనేకులు కొనియాడినారు. మేహమువల్ల వచ్చినదగు, మూత్రరోగములుకూడా తగ్గును. దబ్బి రు 3-4-0.

(క్రవ్యాధి)

1963

అశీర్వమును పోగొట్టి అన్నమరుసనట్లు చేయుటయే గాక మంచిజరగాన్ని కలుగజేయును. తులం 1 కి రు 1-0-0.

పట్టాభిరామ వైద్యశాల గోదావరిజిల్లా (రాయవరం)

జర్మను ఎలక్ట్రిక్ దీపము

జర్మనులో క్రొత్తగా కనిపెట్టబడినది. నగరములందు స్వగృహములందుండి భోగము లనుభవింపగోరు ప్రతివారు కొనవచ్చును. టేబిలు బల్బులనుంచుకొనవచ్చును. గదులలో దీప మెక్కడనున్నను, పక్కపై పరుండి దానికి సంబంధించిన తీగకు

తగిలియుండే మీటునొక్కి పెలిగించవచ్చును, అర్పవచ్చును. గదిలోనుంచి నూర్చుని యింట్లోకి తెప్పించినట్లే అద్భుతమైన కాంతినిచ్చును. గాలిలోకూడ వెలుగును. సభలలో పెట్టిన అనేకుల నాకర్షించును. 2284-

అసలుకరీదు రు 6-0-0. తగ్గింపు ధర రు 3-8-0. కెడన్ను అందు కంపెనీ, సాహుకారుపేట, మద్రాసు.